

A light gray world map serves as the background for the slide. The title text is centered over the map.

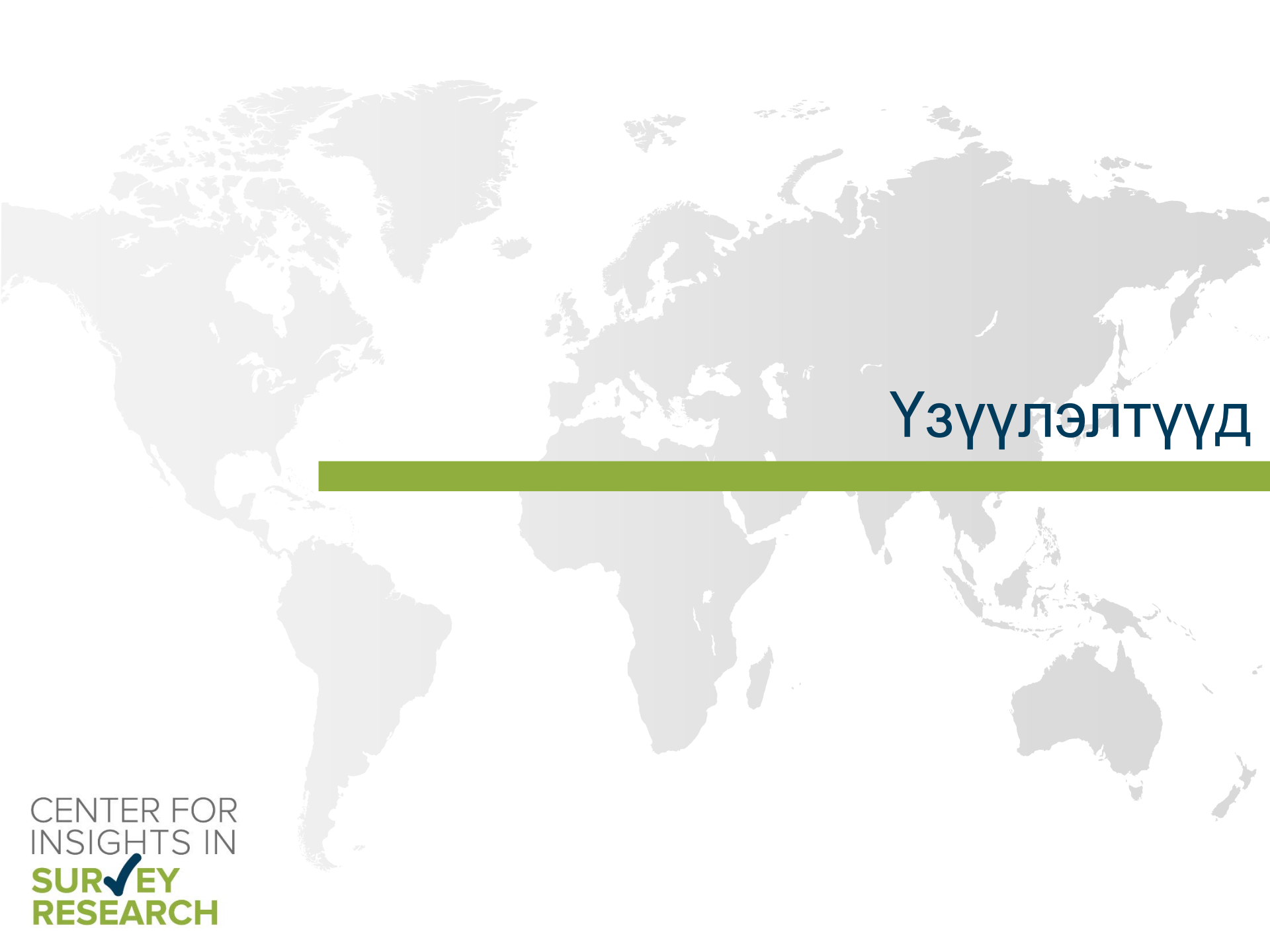
Олон нийтийн санал бодлын тандалт судалгаа

2016 оны 3-р сарын 1-15

Судалгааны аргачлал

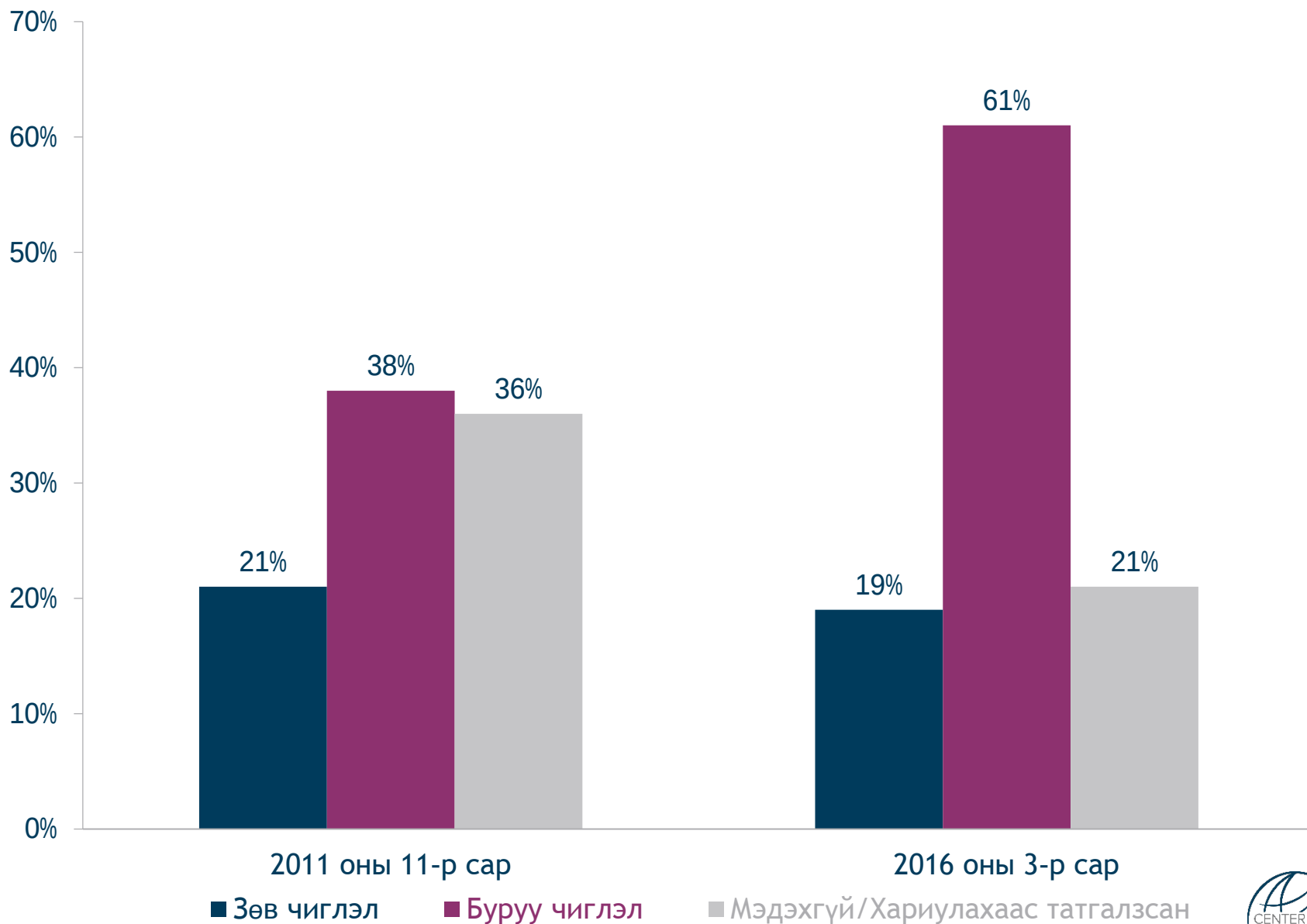
- Энэхүү тандалт судалгааны мэдээлэл цуглуулалтын үйл ажиллагааг Бүгд найрамдахчуудын олон улсын хүрээлэн болон **Chesapeake Beach Consulting** байгууллагын судлаач Роберт Карпентерын удирдлаган дор **Нийгмийн Бодлого Хөгжлийн Судалгааны Хүрээлэн (НБХСХ)** 2016 оны 3-р сарын 1-ээс 15-ны өдрүүдэд гүйцэтгэсэн болно.
- Судалгаанд хамрагдсан иргэдтэй ганцаарчлан ярилцах замаар мэдээллийг цуглуулсан. Улаанбаатар хот, 13 аймгийг хамран, аймаг, сум, дүүргийн түвшинд түүврийн олонлогийг сонгосон. Суурин болон алслагдсан орон нутгийн иргэдийг хамруулан асуулга судалгааг гүйцэтгэсэн.
- 18-аас дээш насны сонгууль өгөх чадамжтай иргэдээс судалгаа авсан бөгөөд улсын хэмжээнд нийт 5,000 иргэдийг хамруулсан. (Амжилттай ярилцлагын хувь: 95.24%)
- Улаанбаатар хот болон 13 аймаг судалгаанд хамрагдсан. Аймаг тус бүрээс 3 сумыг санамсаргүйгээр түүвэрт сонгосон. Судалгаанд хамрагдагсдын 2,800 нь дээрх 13 аймгуудаас, 2,200 нь Улаанбаатар хотоос сонгогдсон бөгөөд Улаанбаатар хотын дүүргүүдийг санамсаргүйгээр сонгосон. 2013 оны ерөнхийлөгчийн сонгуулийн үеийн сонгогчдын тоог үндэслэн тухайн аймгуудаас судалгаанд хамрагдах иргэдийн тоог тогтоосон болно.
- Судалгаа авах байршилд очиж эхлэлийн цэгийг тодорхойлсны дараа тогтоосон интервалийн дагуу судалгаанд хамрагдах өрхийг сонгосон. Санамсаргүй түүврийн Kish-ийн хүснэгт ашиглан тухайн өрхийн гэр бүлийн гишүүдээс судалгаанд оролцогч иргэнийг сонгосон.
- Судалгаанд оролцогчийг сонгохдоо хүйсийн тэгш оролцоог харгалзан үзсэн.
- Түүврийн алдааны хязгаар 95%-ийн итгэлийн түвшинд ± 1.4 хувиас хэтрээгүй болно.
- Тус судалгааны тайланг олон улсын стандарт, зах зээлийн болон нийгмийн судалгааны аргачлалын дагуу боловсруулан бэлтгэсэн. Илтгэлд дурдагдах зарим тоон үзүүлэлтүүдийн нийлбэр оронгийн нарийвчлалын улмаас 100 хувьтай тэнцэхгүй тохиолдол гарахыг болгооно уу.

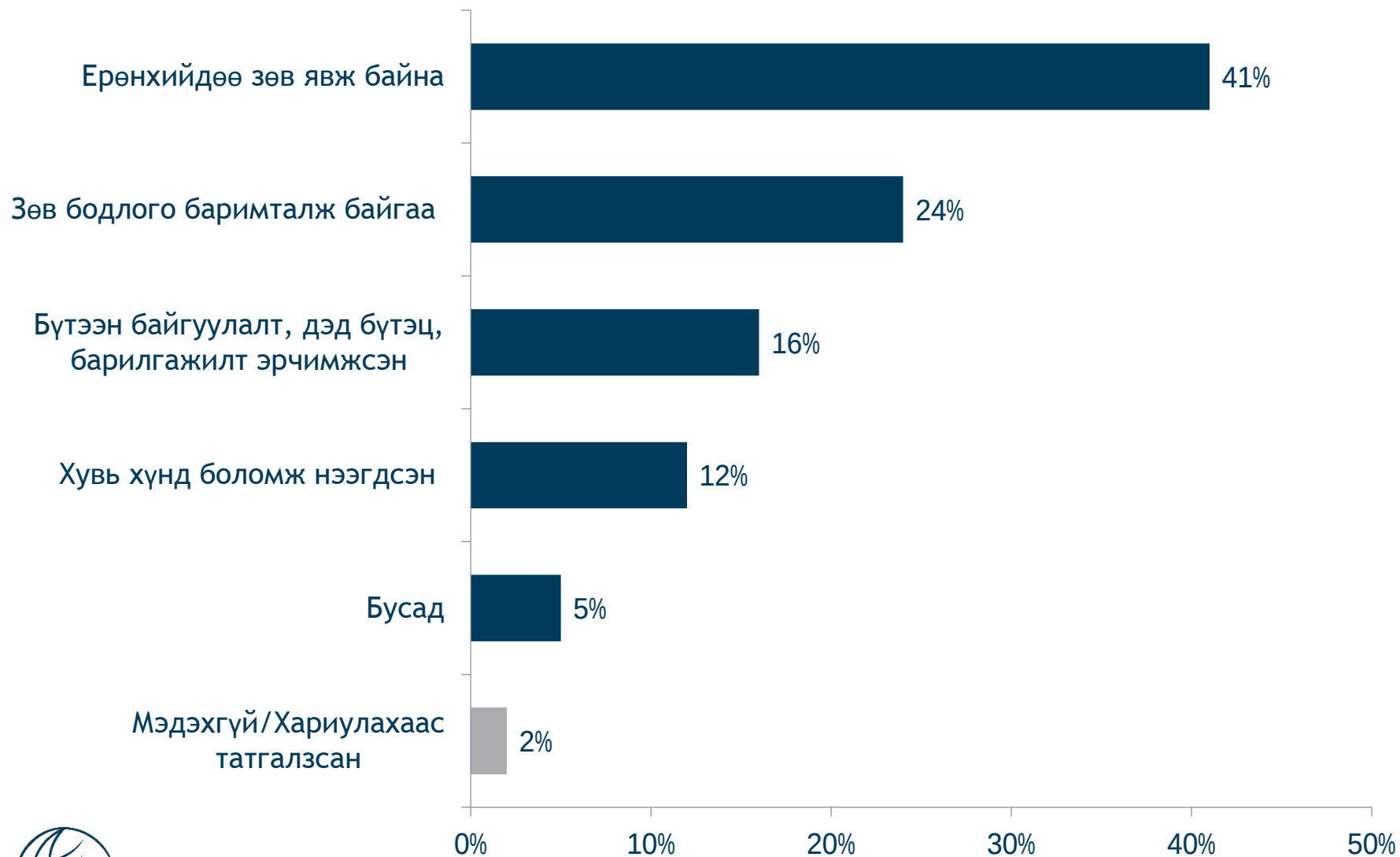
Үзүүлэлтүүд

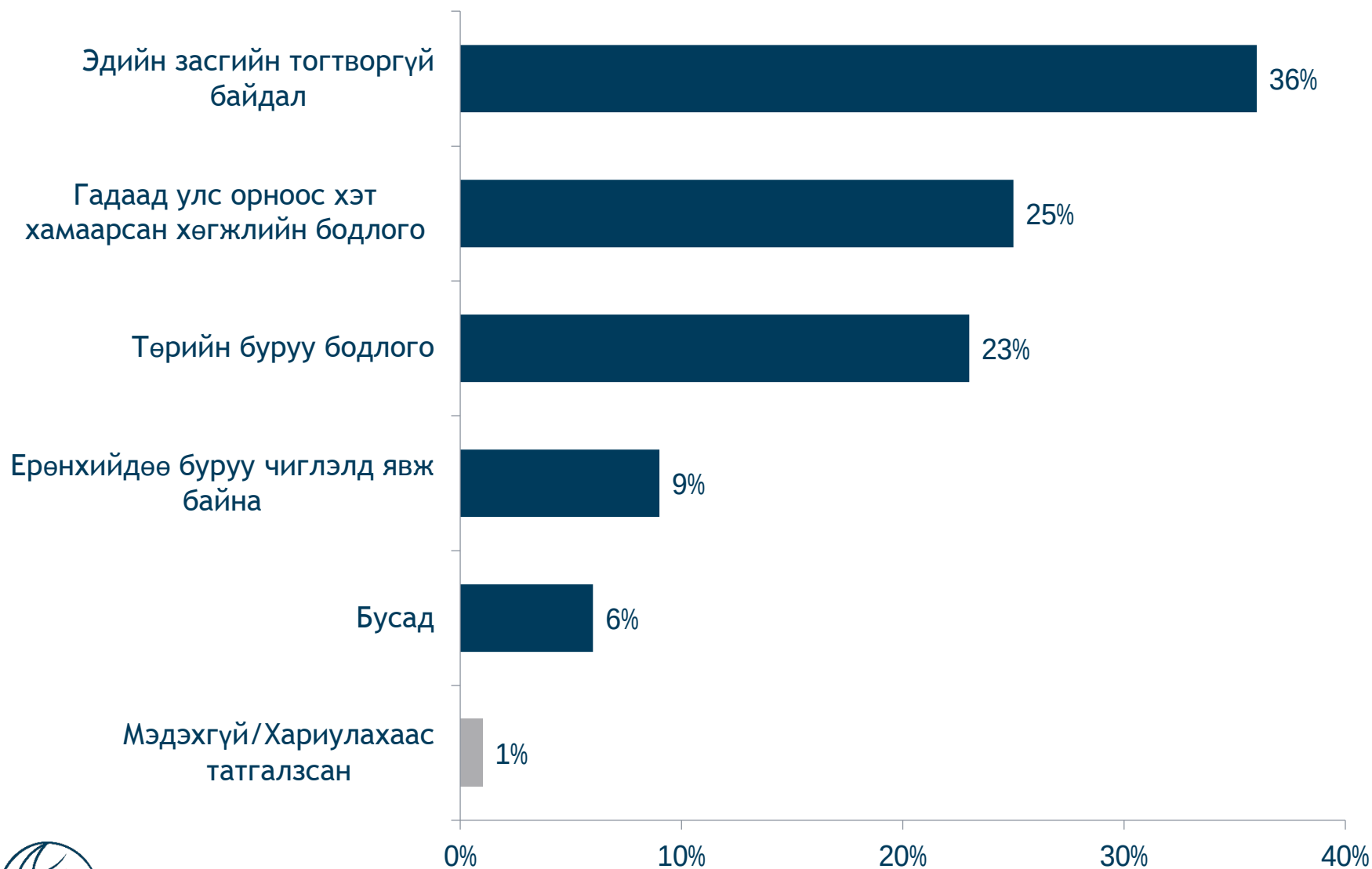
Таны бодлоор Монгол улс ерөнхийдөө зөв чиглэл рүү явж байна уу эсвэл буруу чиглэл рүү явж байна уу?

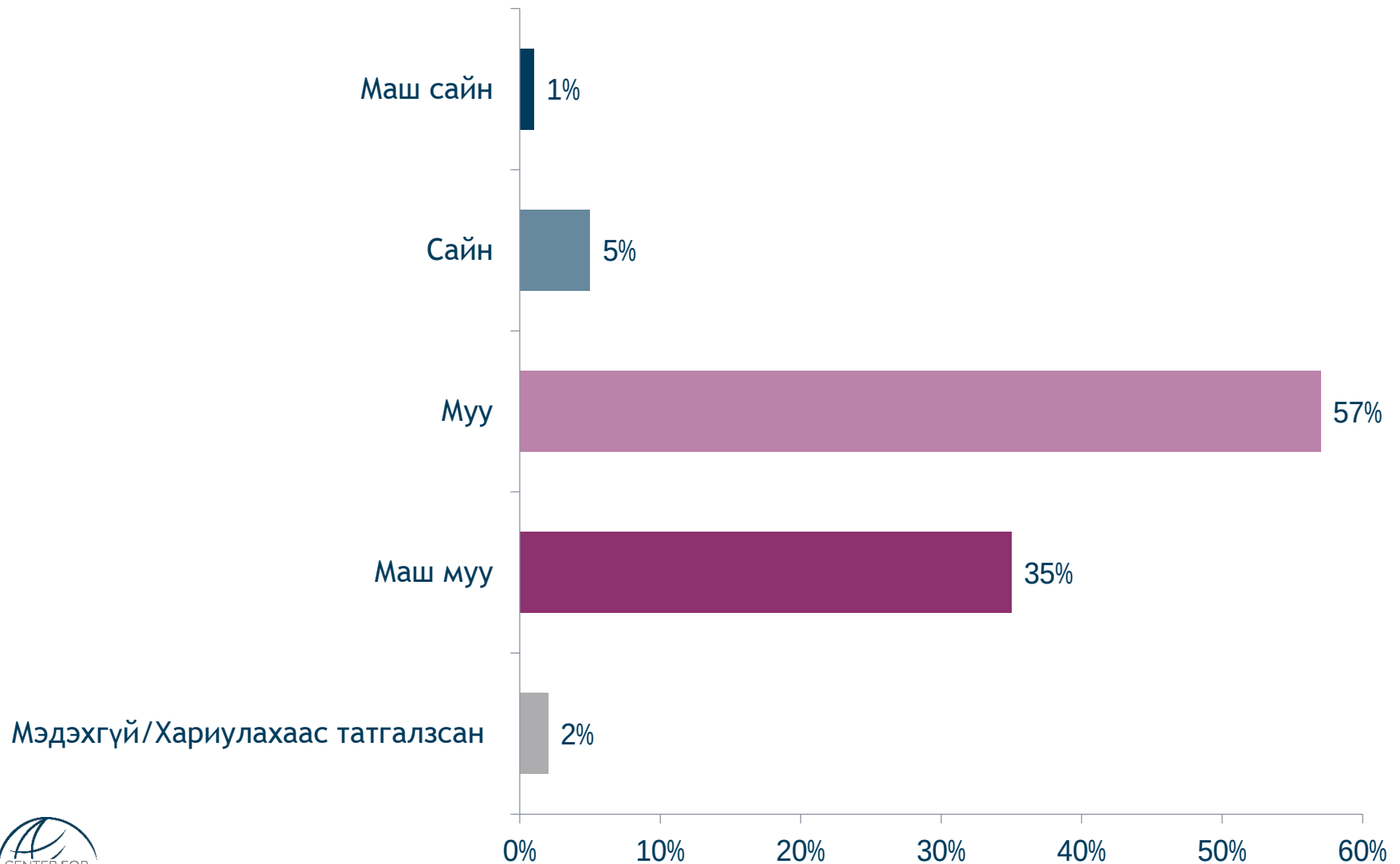
Та яагаад зөв чиглэлд явж байгаа гэж үзэж байна вэ? (Нээлттэй асуулт, n=925)

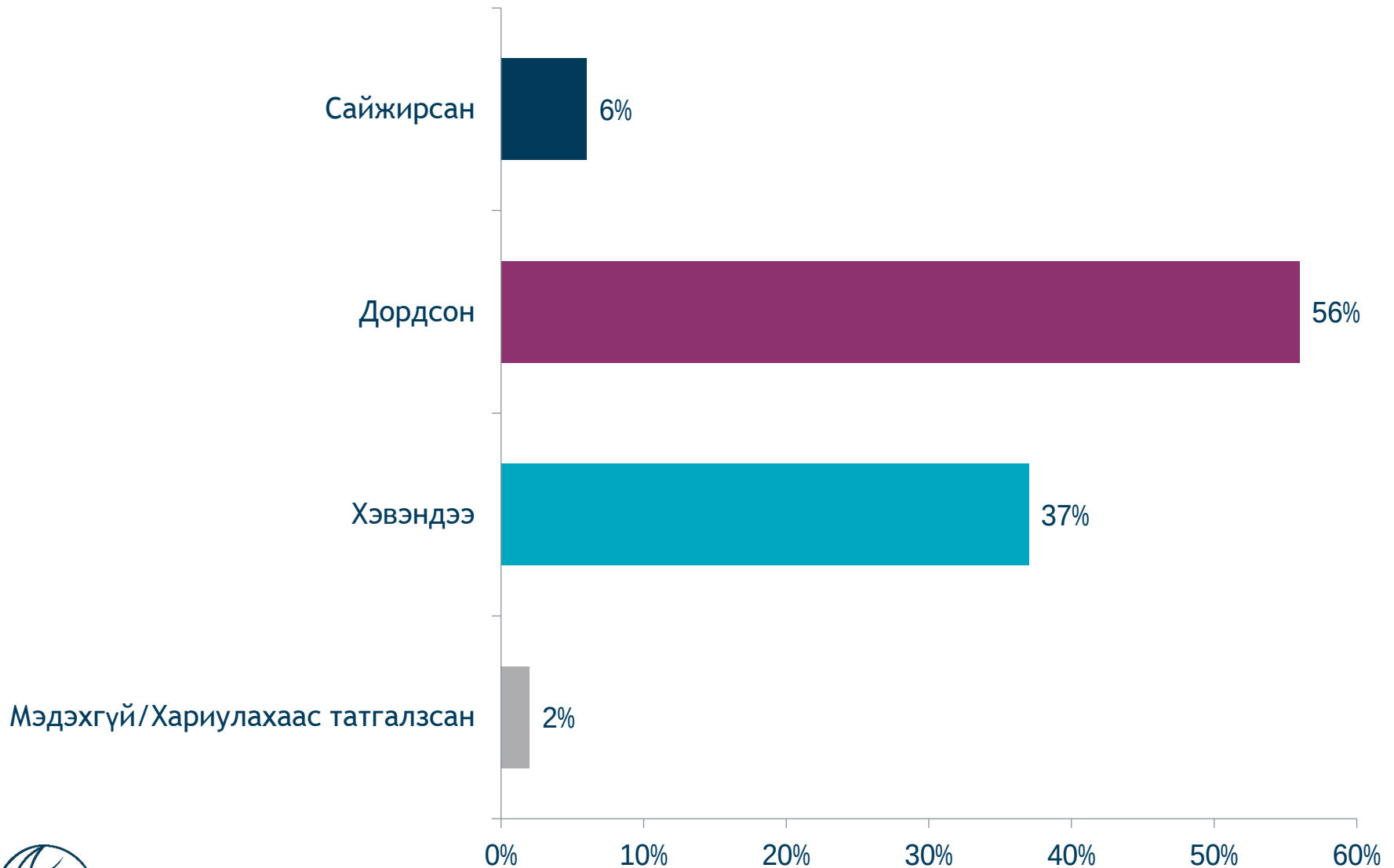
Та яагаад буруу чиглэлд явж байгаа гэж үзэж байна вэ? (Нээлттэй асуулт, n=3,030)

Та Монголын өнөөгийн эдийн засгийн нөхцөл байдлыг хэрхэн үнэлэх вэ?

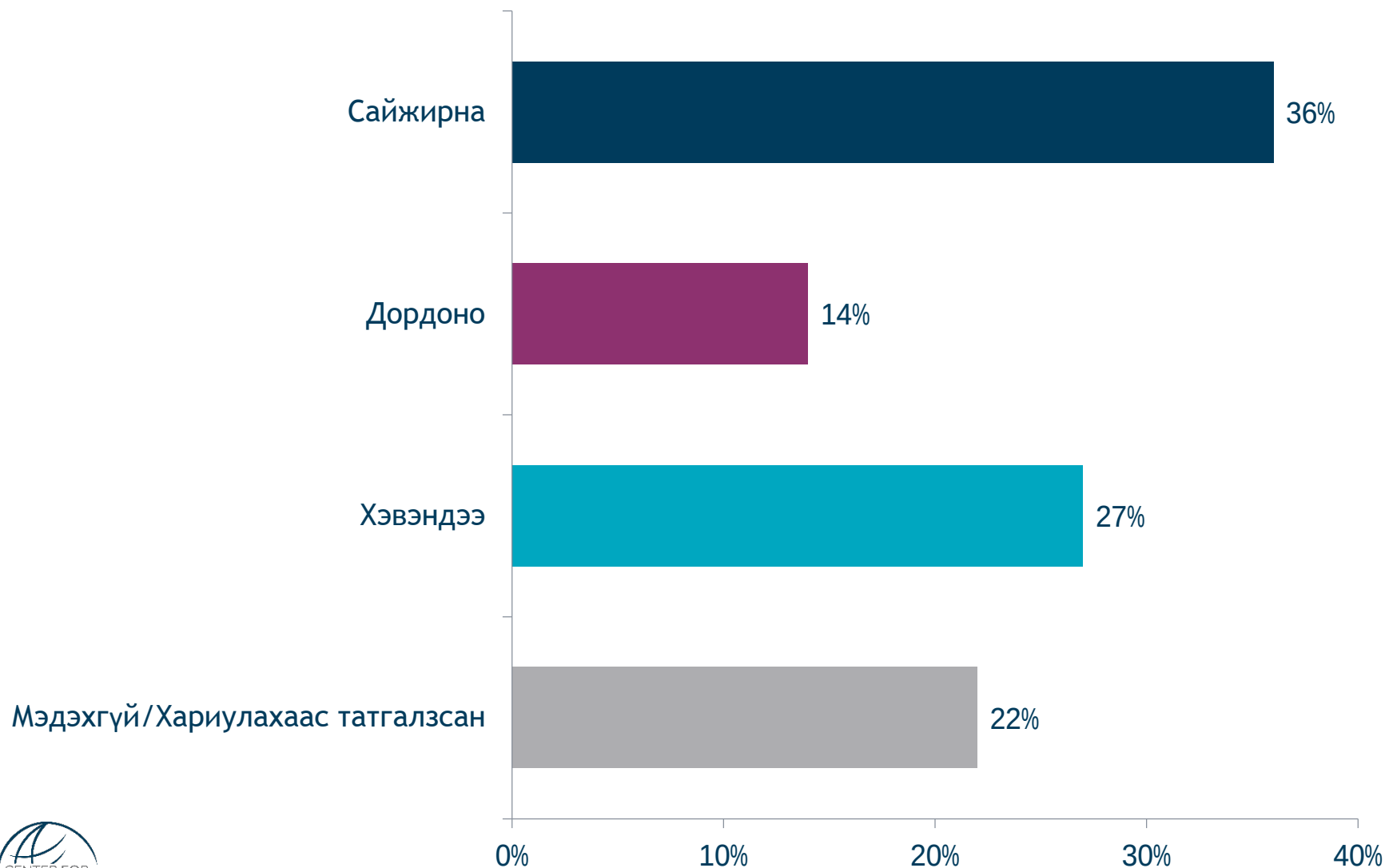

Өнгөрсөн жилтэй харьцуулахад таны болон танай гэр бүлийн эдийн засгийн байдал хэрхэн өөрчлөгдсөн бэ?

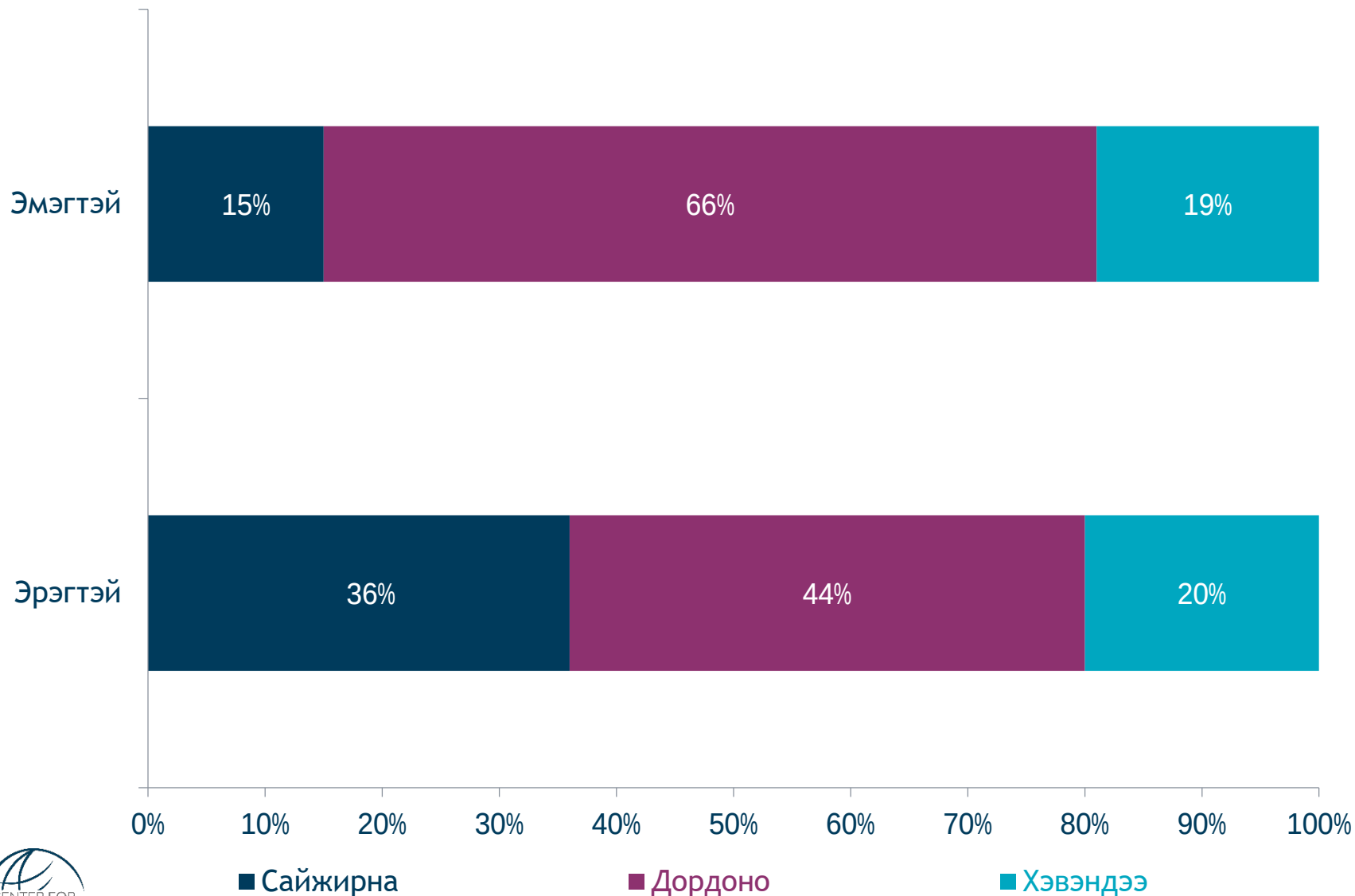

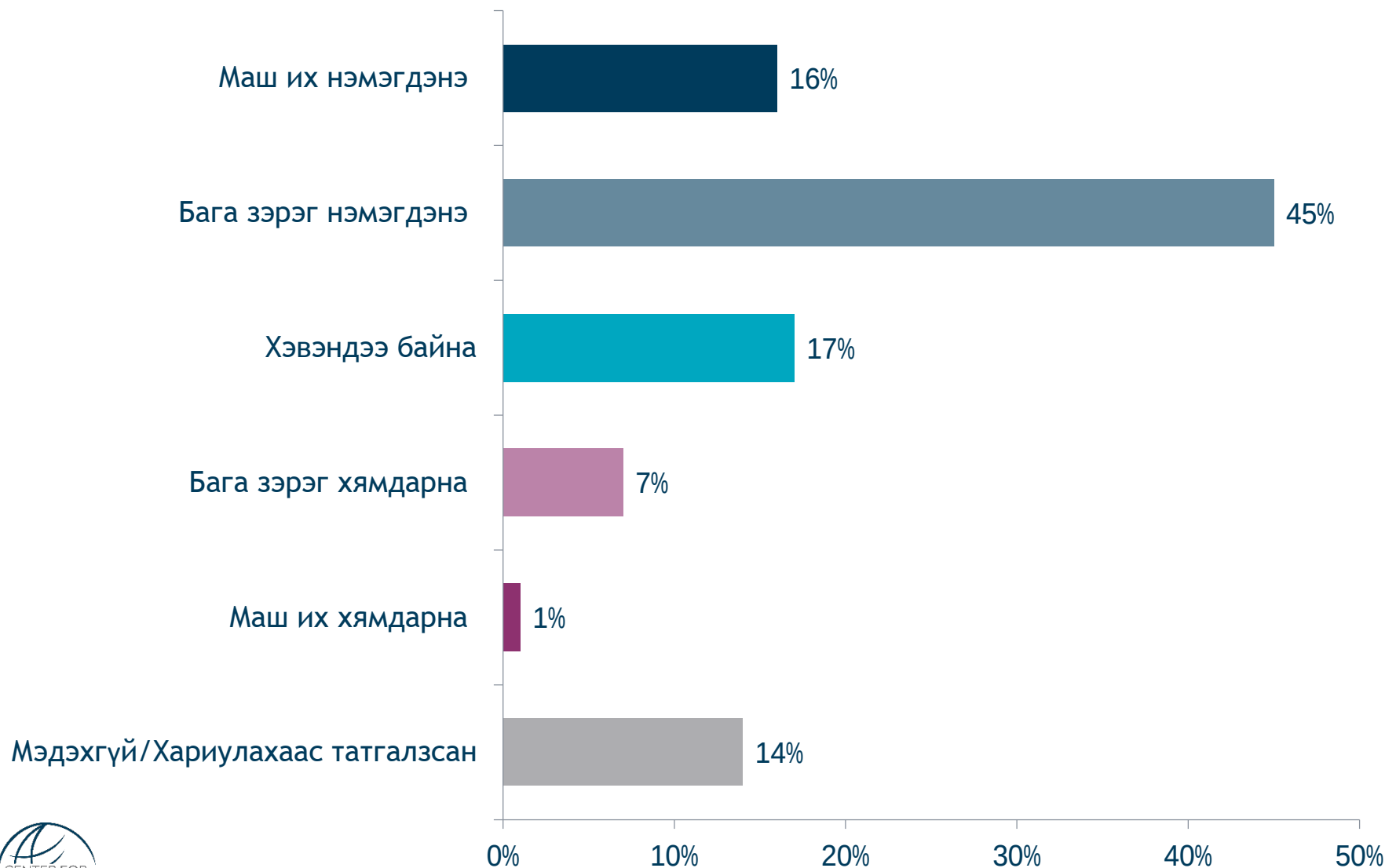
Ирэх жилд таны эдийн засгийн байдал хэрхэн өөрчлөгдөнө гэж бодож байна вэ?

Ирэх жилд таны эдийн засгийн байдал хэрхэн өөрчлөгдөнө гэж бодож байна вэ? (Хүйсээр ангилбал)

Мах, сүү, талх зэрэг өргөн хэрэглээний бараа бүтээгдэхүүний үнэ жилийн дараа хэрхэн өөрчлөгдөнө гэж та бодож байна вэ?

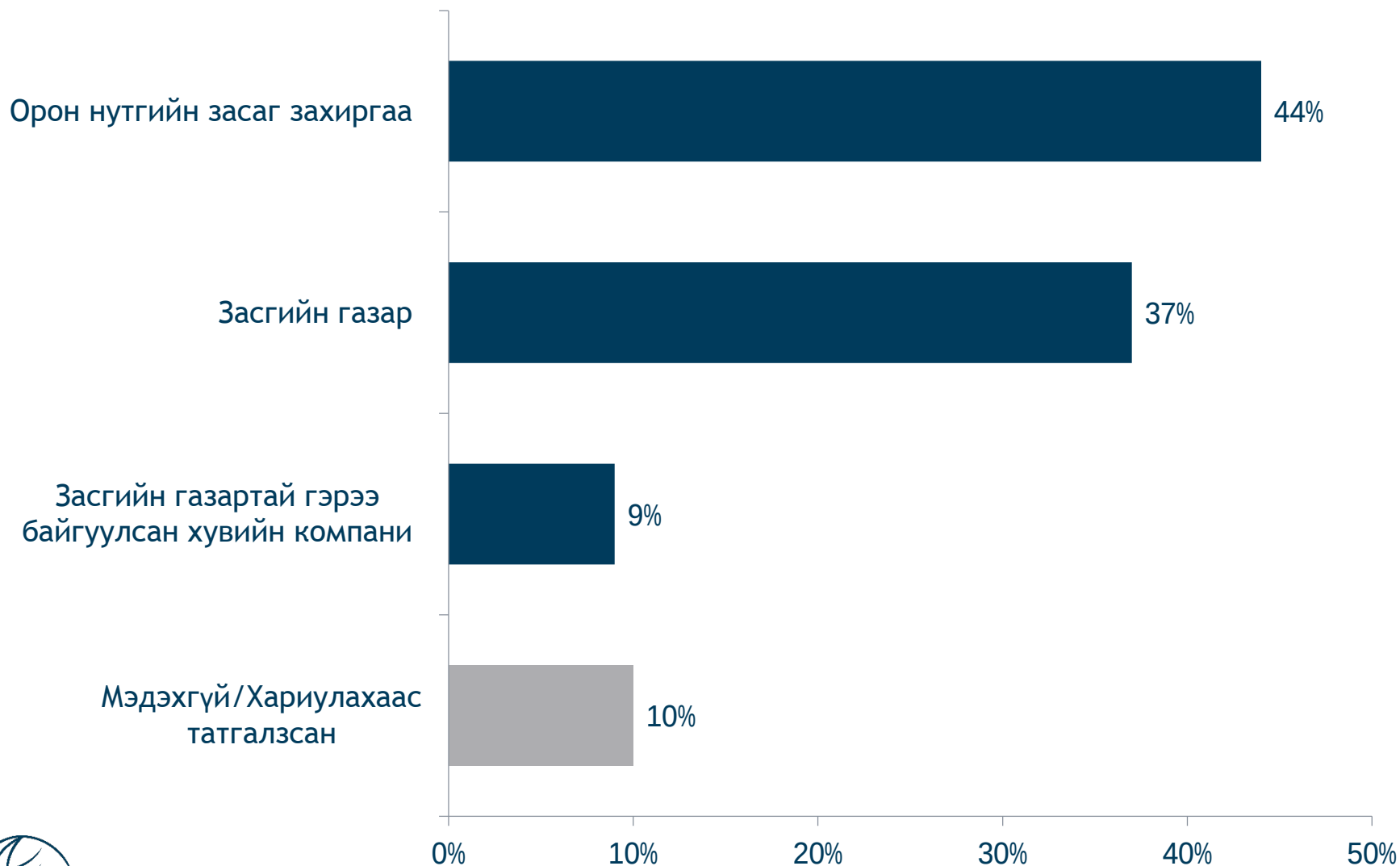
Тулгамдсан асуудлууд

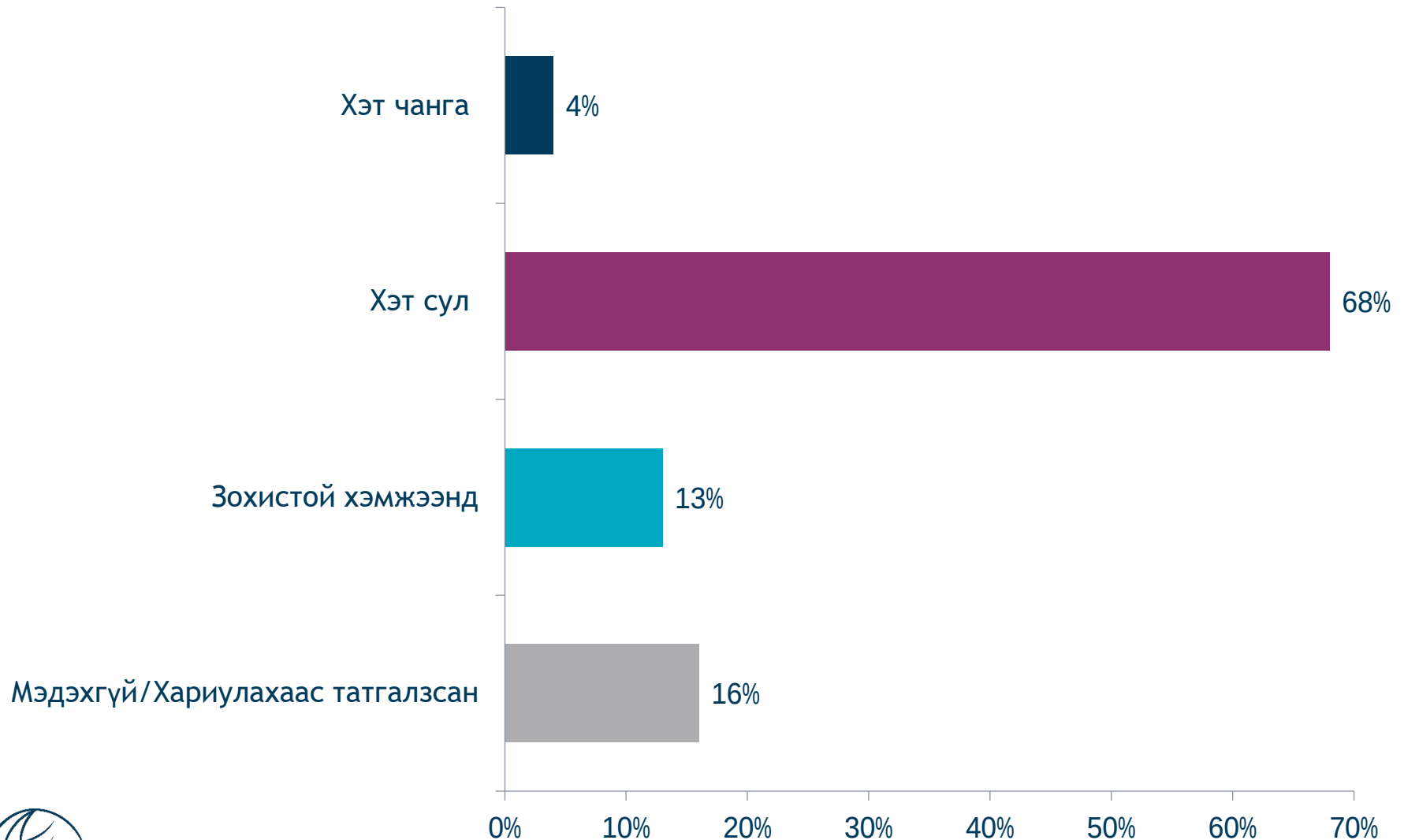
Таныхаар Монголд тулгамдаж буй хамгийн чухал гурван асуудал юу вэ? (Нээлттэй асуулт)

Хариулт	Нэг дүгээрт	Хоёр дугаарт	Гурав дугаарт
Ажилгүйдэл	48%	13%	7%
Ядуурал	16%	25%	8%
Авилга	8%	11%	13%
Үнийн өсөлт (инфляци)	6%	8%	9%
Эдийн засаг	5%	6%	10%
Улс төрийн зөрчил/Хурцадмал байдал	4%	5%	6%
Архидалт	3%	7%	8%
Орчны бохирдол/Орчны асуудал	2%	4%	5%
Гадаад өр, зээлийн эргэн төлөлт	2%	3%	10%
Гэмт хэрэг/Аюулгүй байдал	1%	2%	3%

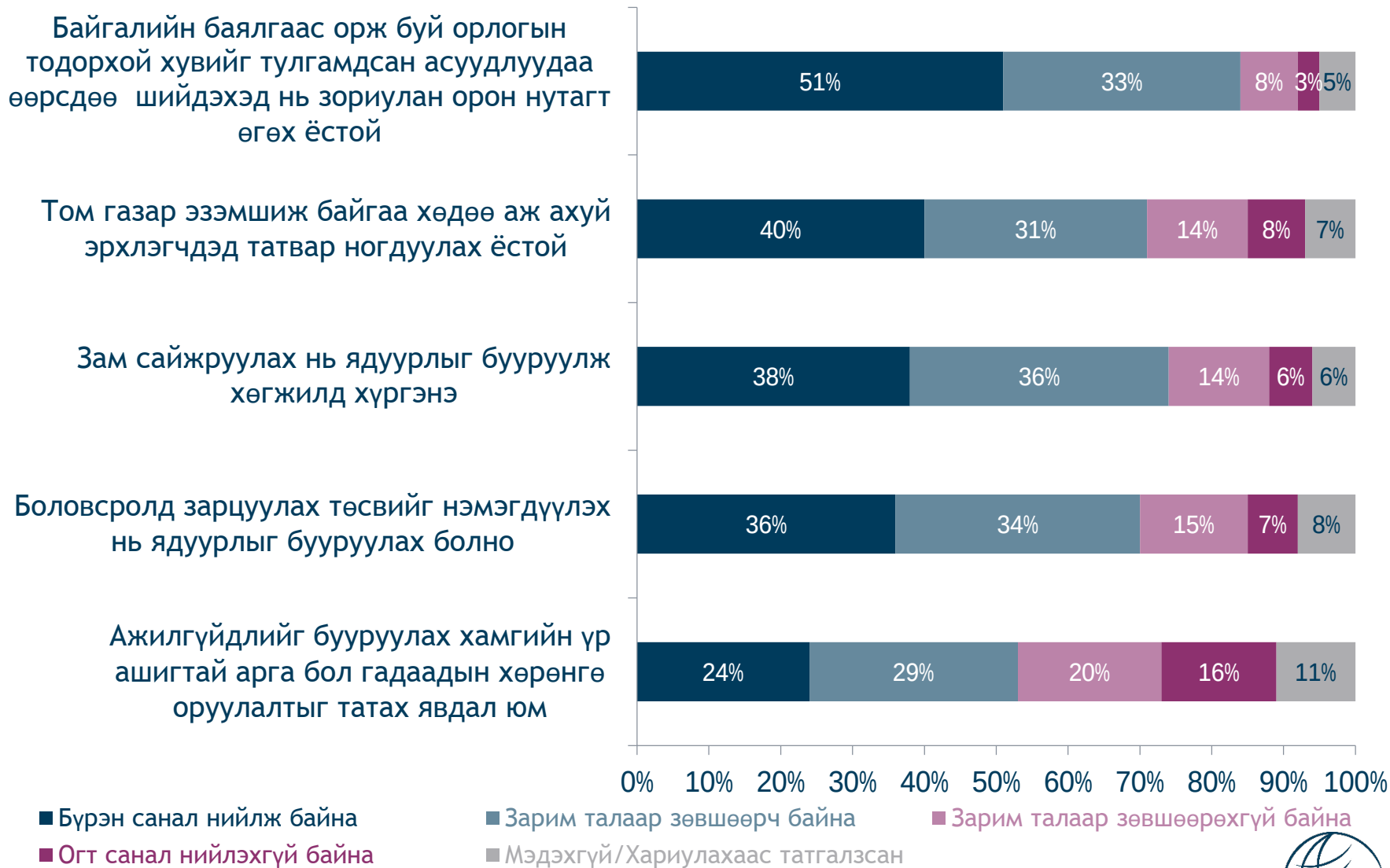
Монголд байгалийн баялаг олборлох үйл ажиллагаанд аль нь голлон хяналт тавих ёстой вэ?

Монгол Улсын ашигт малтмал, уул уурхайн холбогдолтой хууль тогтоомж хэт чанга, хэт сул эсвэл зохистой түвшинд байна уу?

Та дараах асуудлуудын талаар байр сууриа бидэнтэй хуваалцана уу.

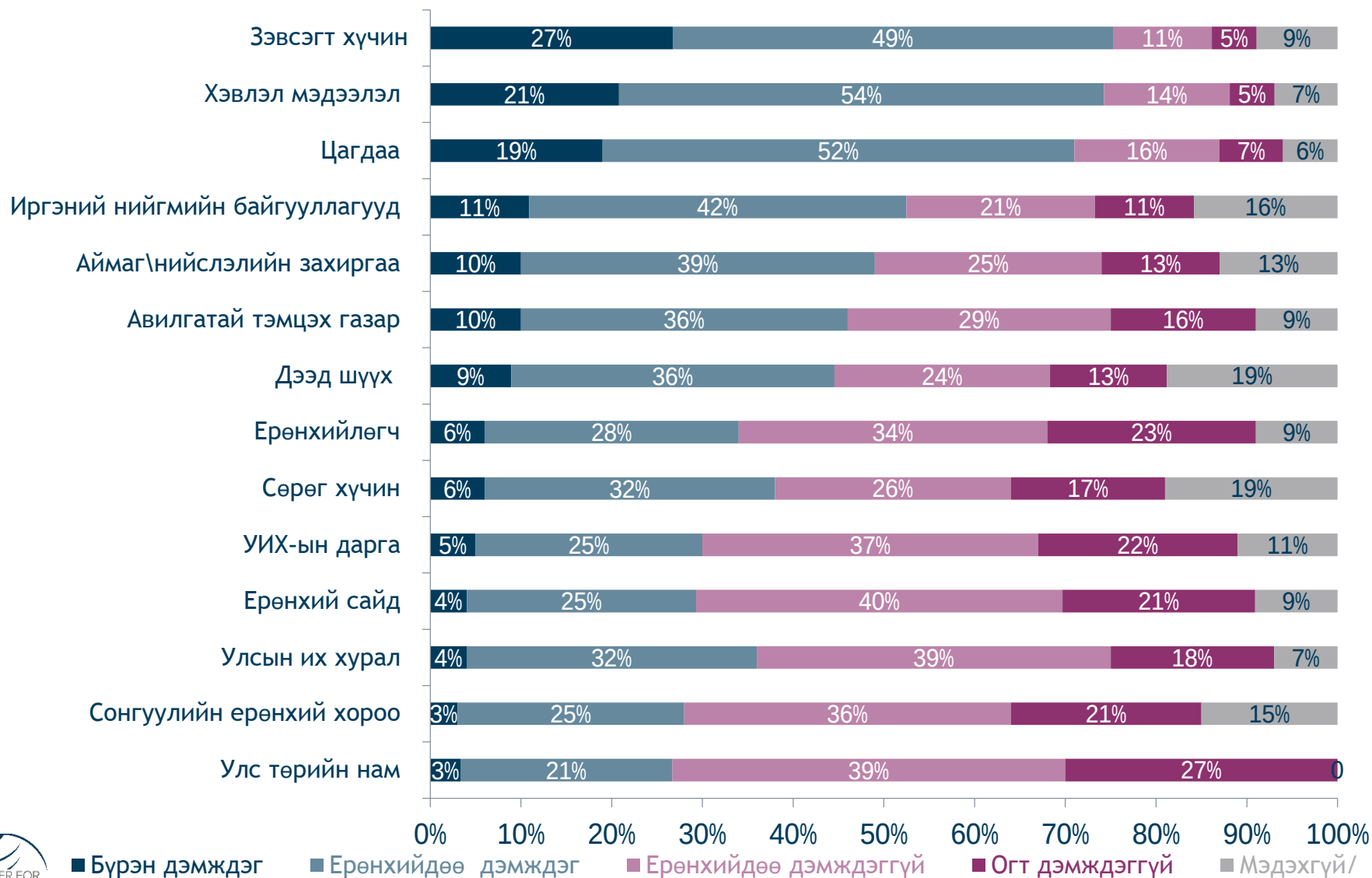

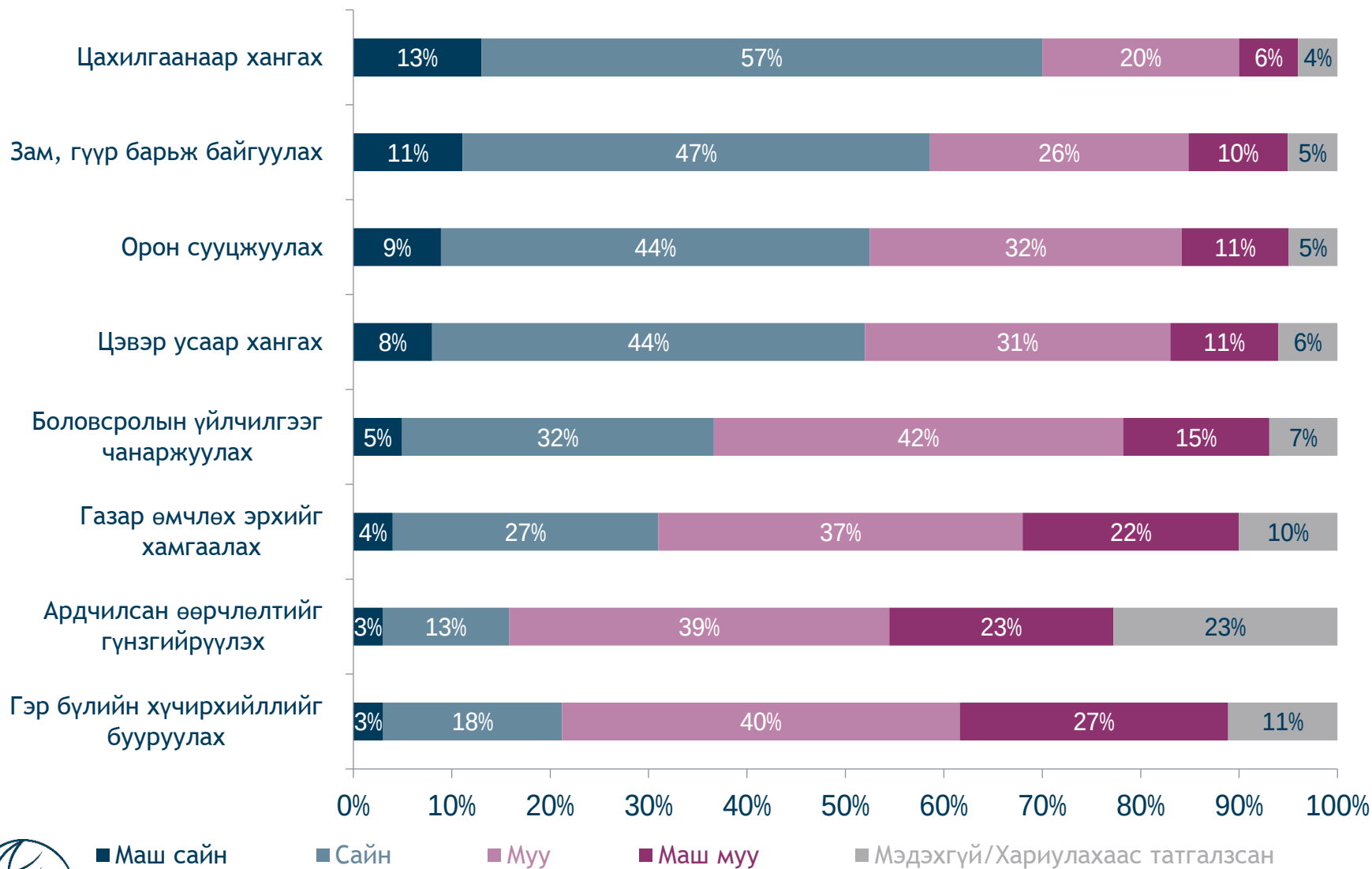
Сонгогчдын үнэлгээ

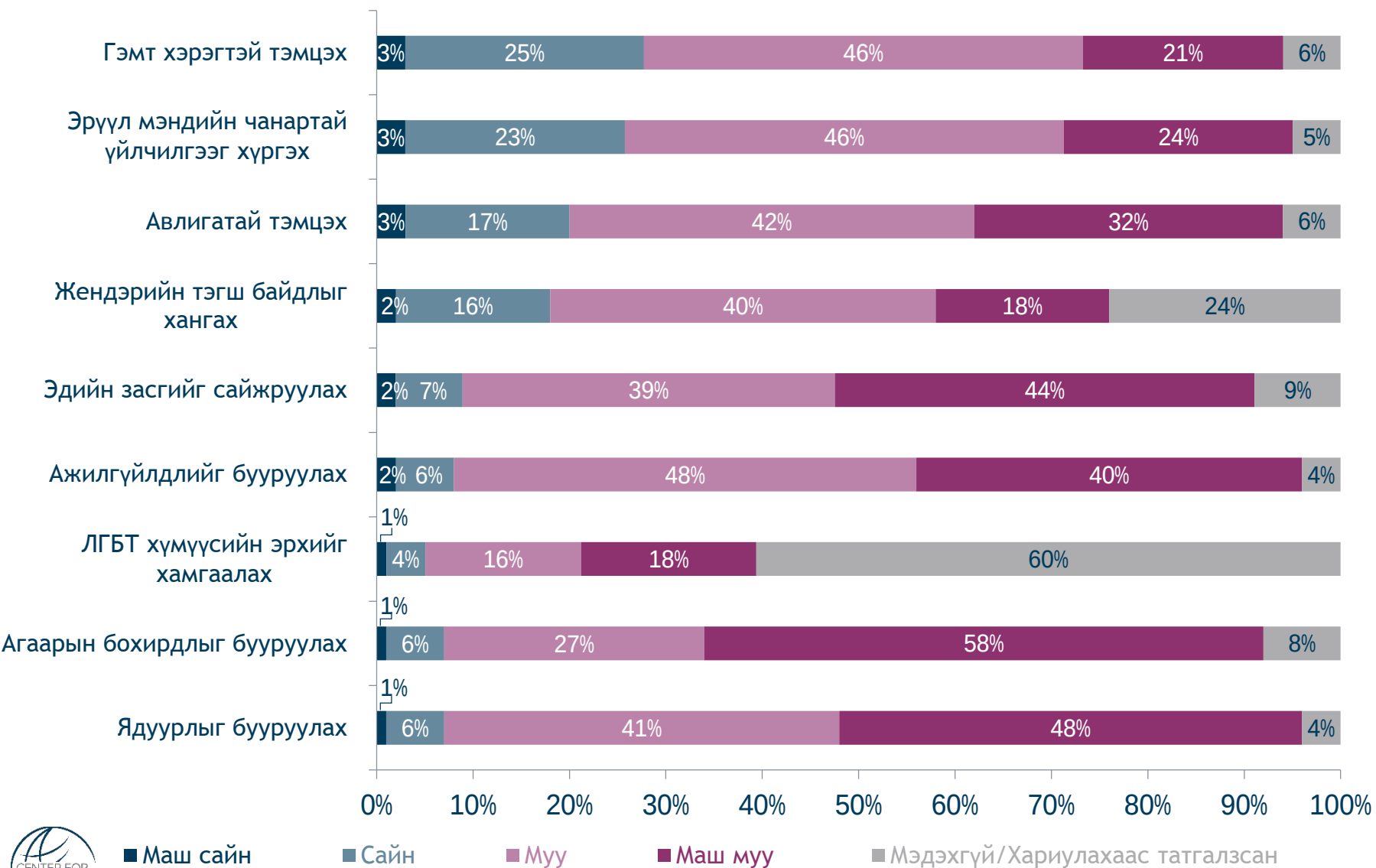
Дараах төрийн байгууллагуудын хэрэгжүүлж буй үйл ажиллагааг хэр зэрэг дэмжиж байна вэ?

Дараах асуудлуудлаар Засгийн газар хэр зэрэг ажиллаж байна гэж та бодож байна вэ?

Дараах асуудлуудлаар Засгийн газар хэр зэрэг ажиллаж байна гэж та бодож байна вэ?

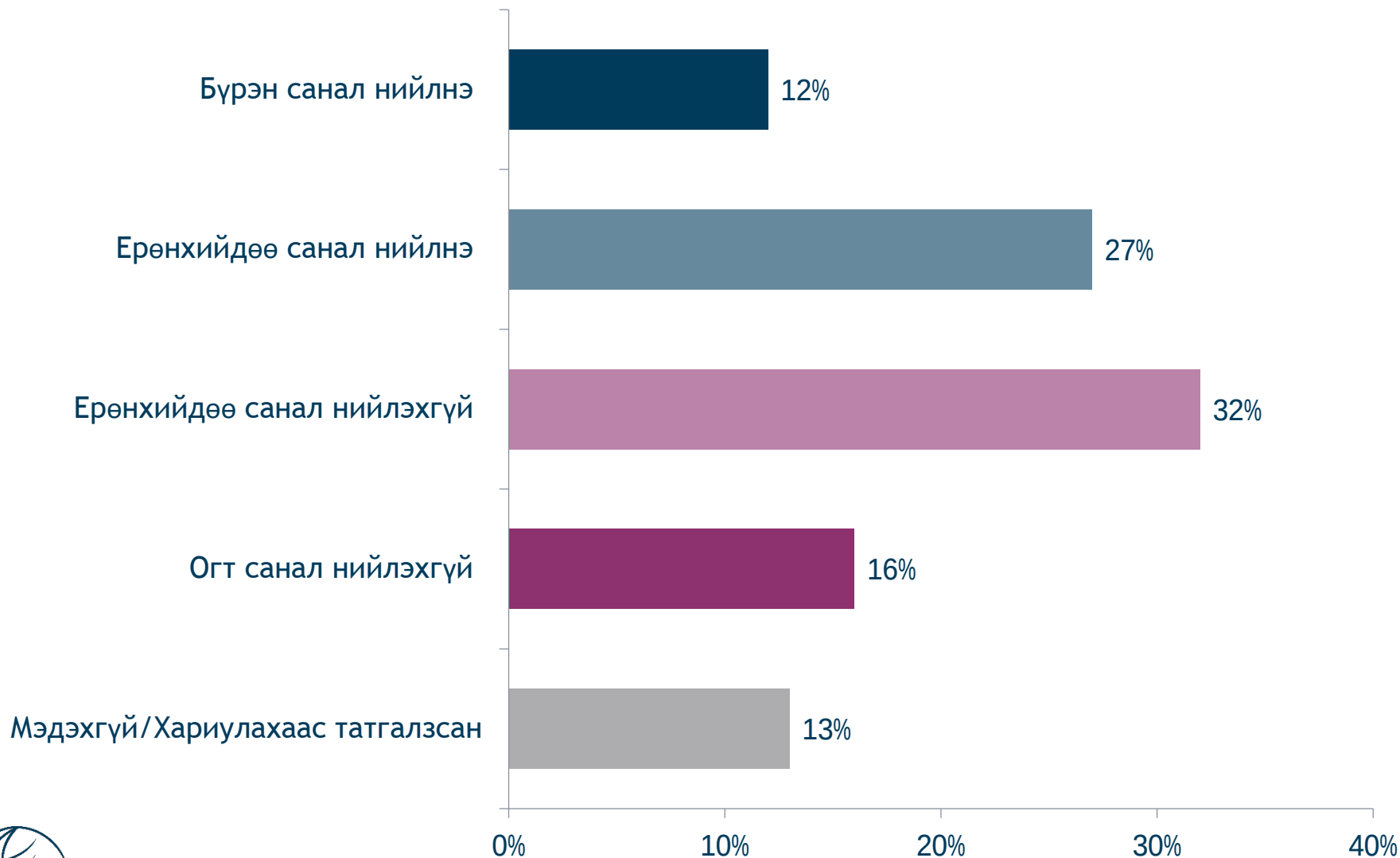

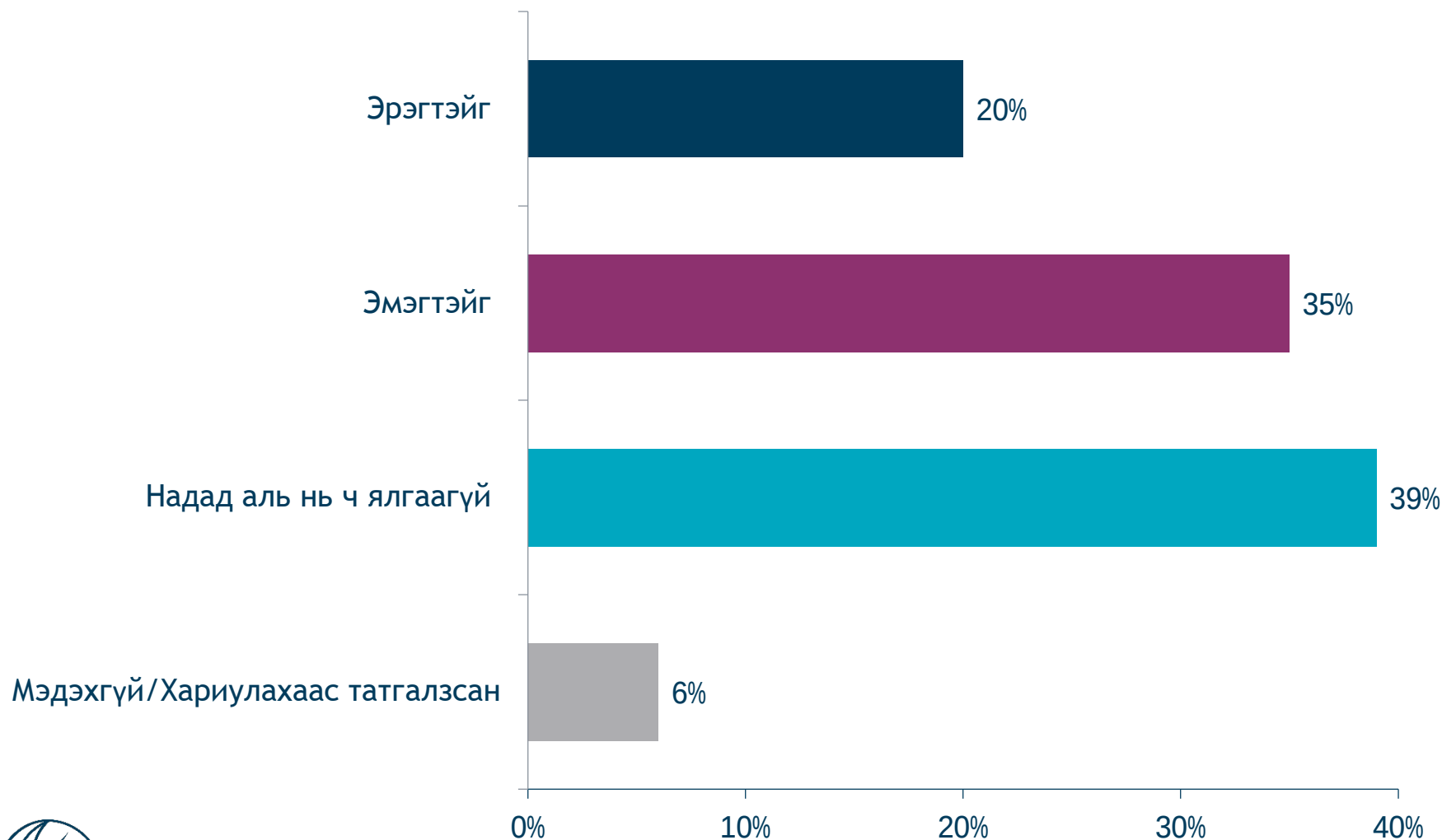
Эмэгтэйчүүд ба залуус

Монголын улс төрийн шийдвэр гаргах түвшинд эмэгтэйчүүд эрэгтэйчүүдтэй адил тэгшээр төлөөлөлтэй байгаа гэдэгтэй та санал нийлэх үү?

Чадварын хувьд адил хэрнээ нэг нь эмэгтэй, нөгөөх нь эрэгтэй хоёр нэр дэвшигч өрсөлдөх тохиолдолд хэнийг нь та илүүтэй дэмжих вэ?

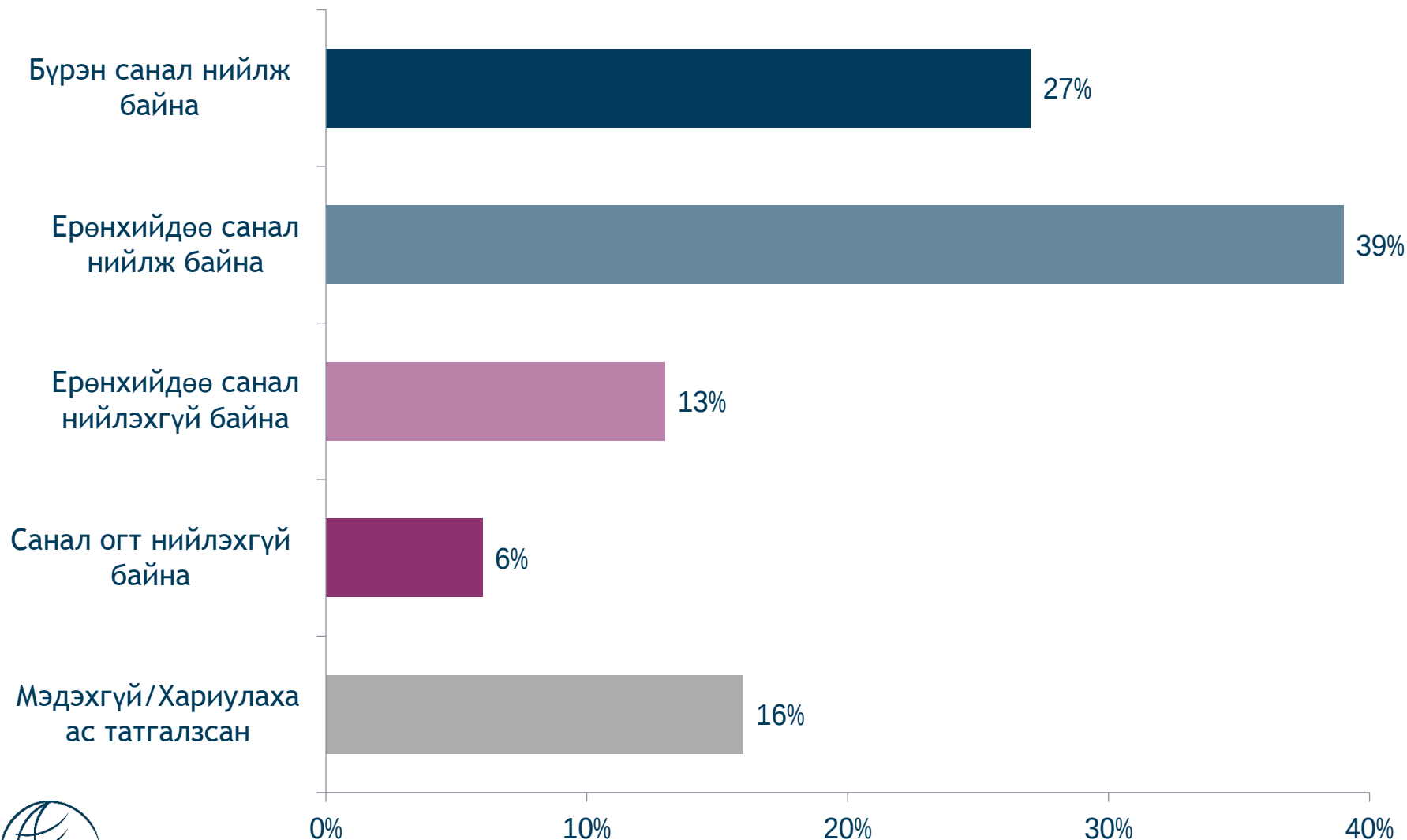

Чадварын хувьд адил хэрнээ нэг нь эмэгтэй, нөгөөх нь эрэгтэй хоёр нэр дэвшигч өрсөлдөх тохиолдолд хэнийг нь та илүүтэй дэмжих вэ?
(Хүйсээр ангилбал)

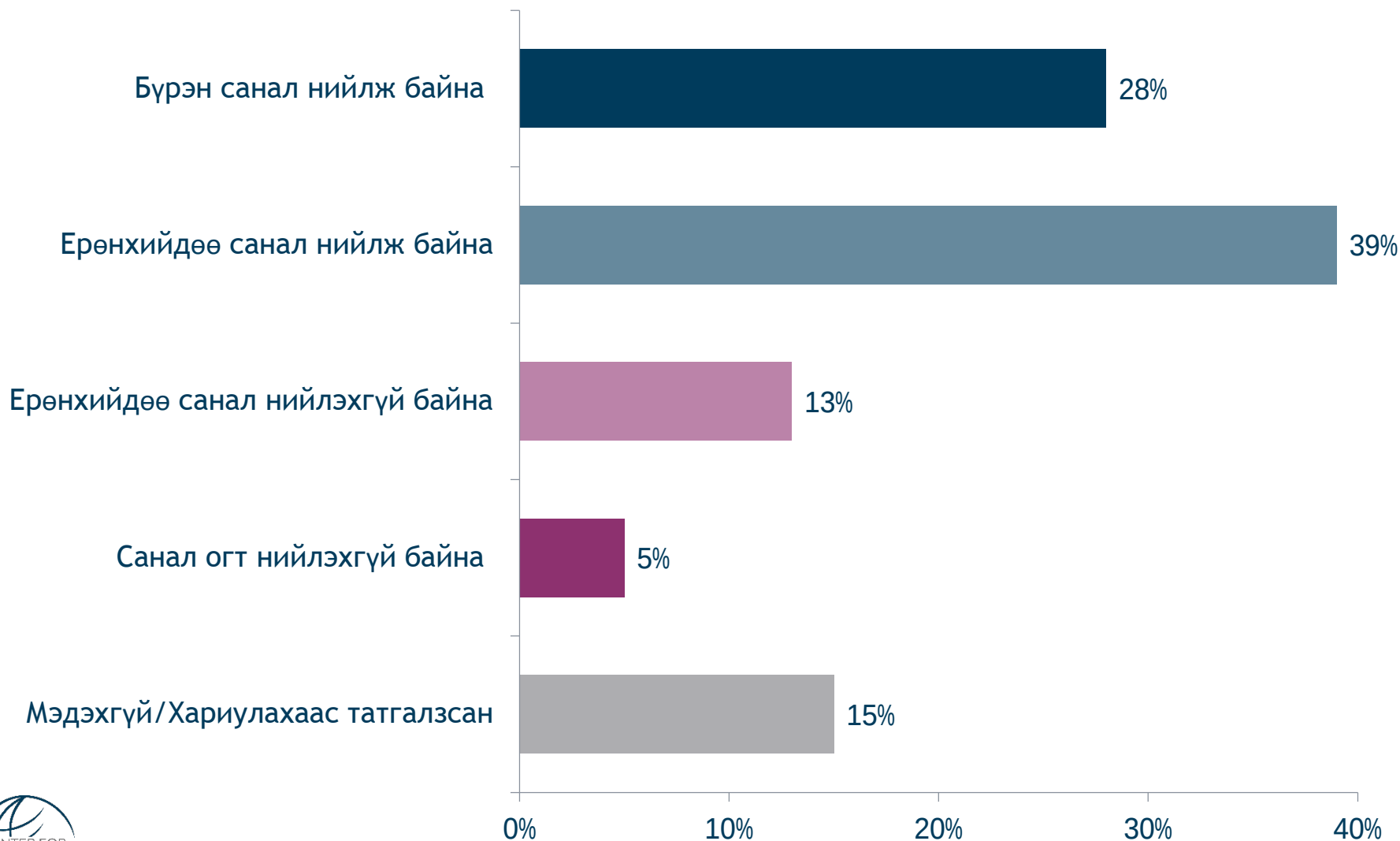

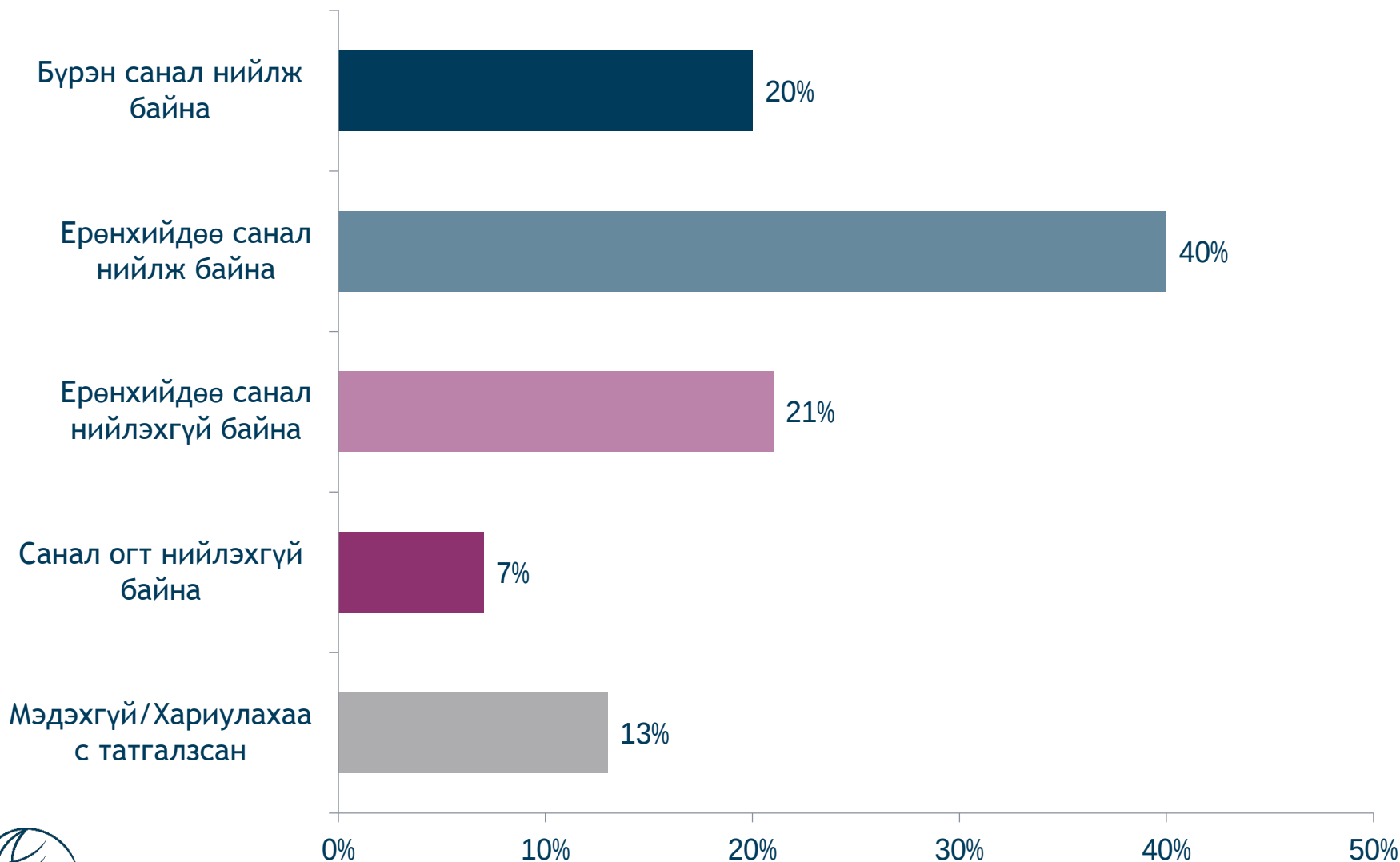
Улс төрийн намууд эмэгтэйчүүдийг улс төрийн удирдагчийн байр суурьт хүрэхэд нь илүүтэй дэмжлэг үзүүлэх ёстой гэдэгтэй та санал нийлдэг үү?

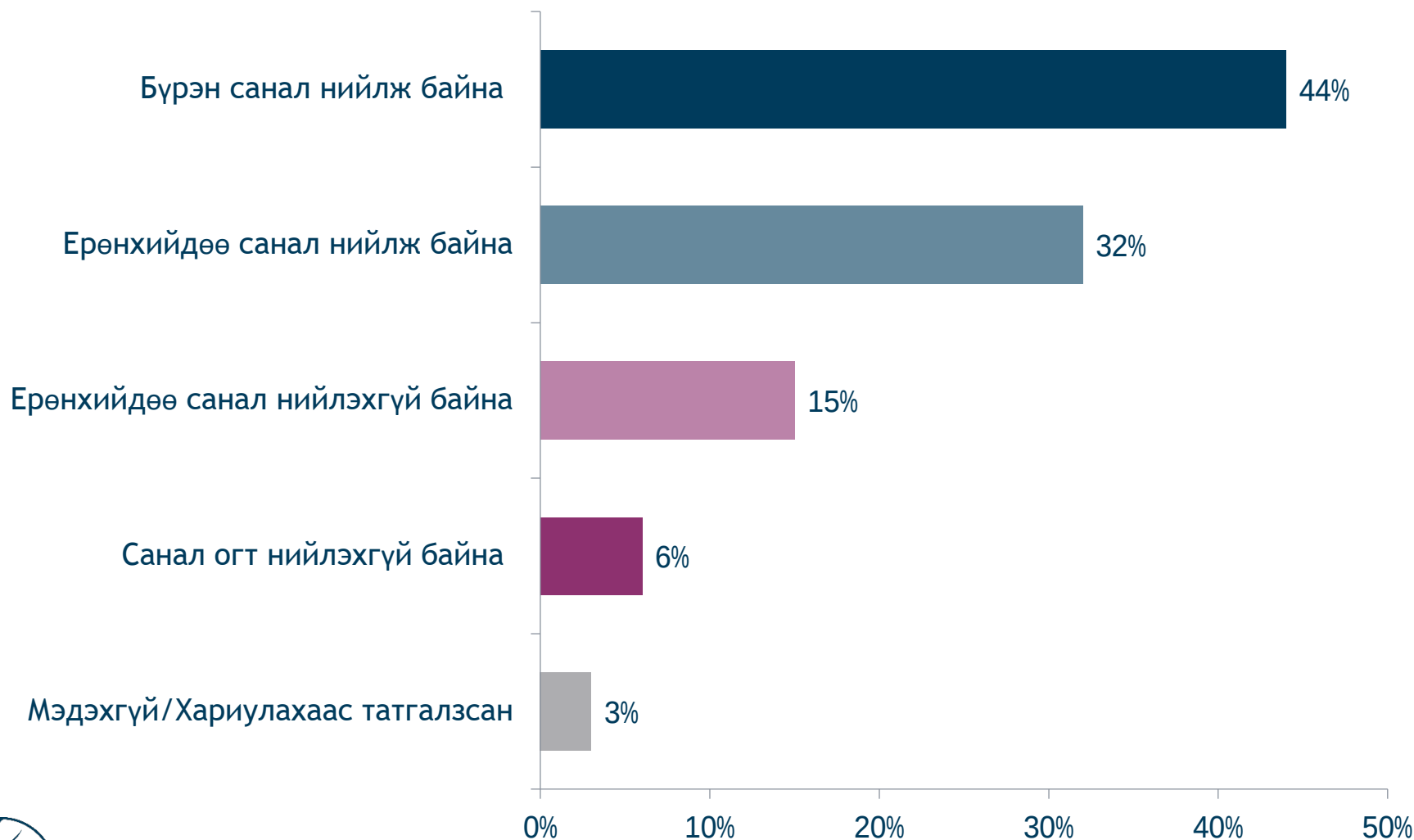
Улс төрийн намууд нь эмэгтэйчүүдийг нэр дэвшүүлэх болон нэр дэвшсэн эмэгтэйчүүдийг дэмжихэд илүү их зүйл хийх ёстой гэдэгтэй та санал нийлдэг үү?

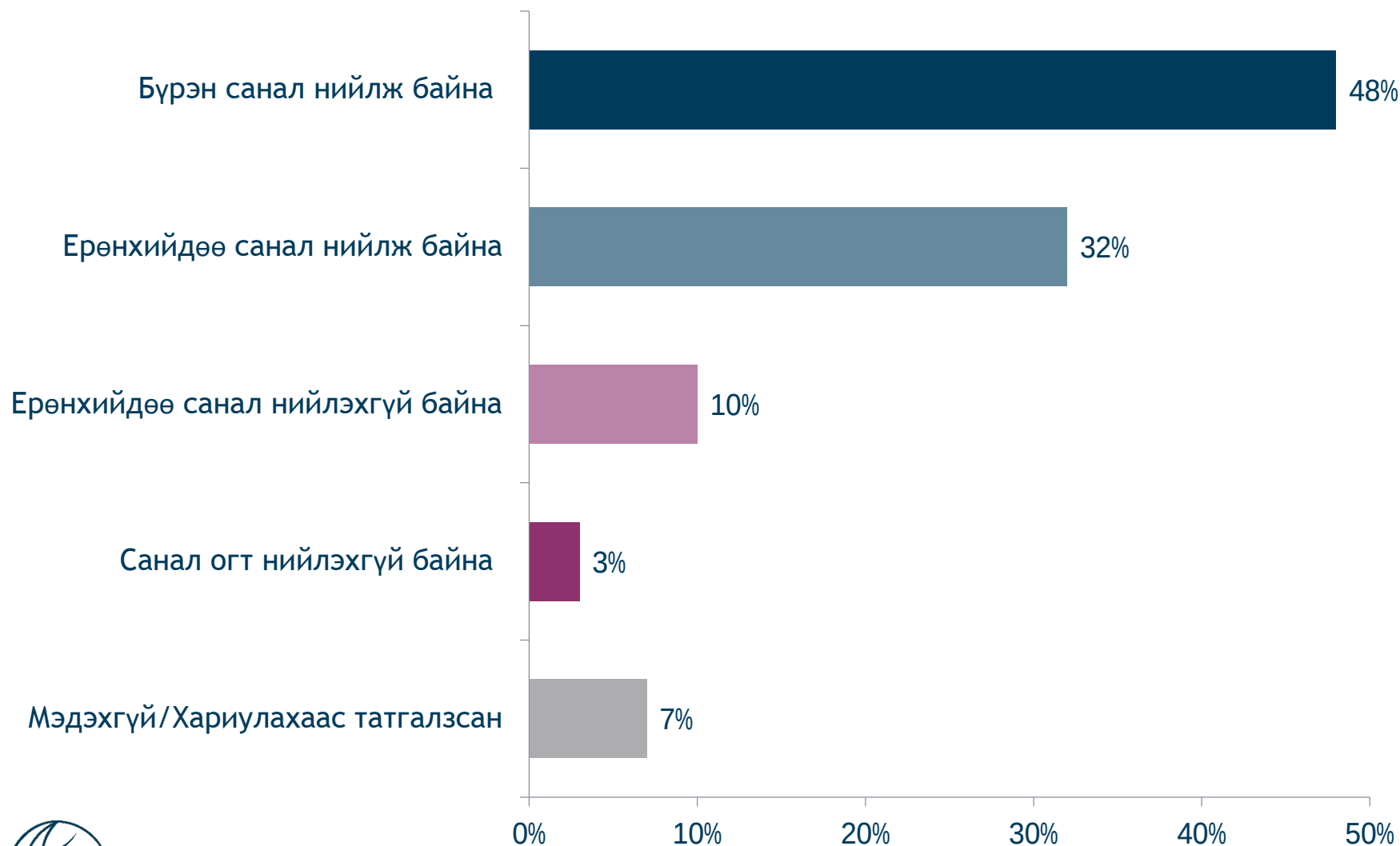
Улс төрчид эмэгтэйчүүдийн хэрэгцээ, санаа бодлыг сонсдоггүй гэдэгтэй та санал нийлдэг үү?

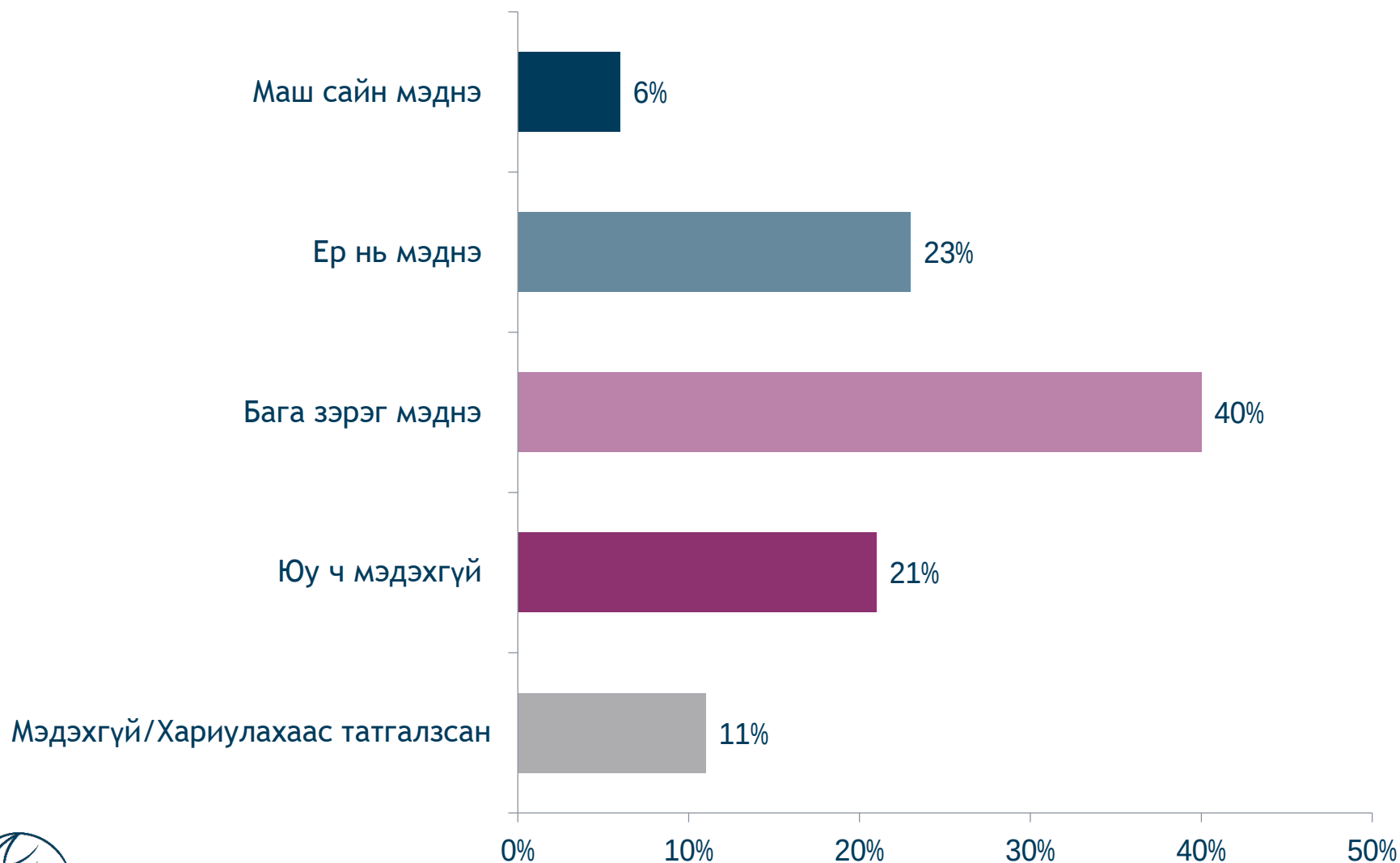
Эмэгтэй хүн юуны түрүүнд өрх гэр, үр хүүхдийнхээ төлөө үүрэг хүлээх ёстой гэдэгтэй та санал нийлдэг үү?

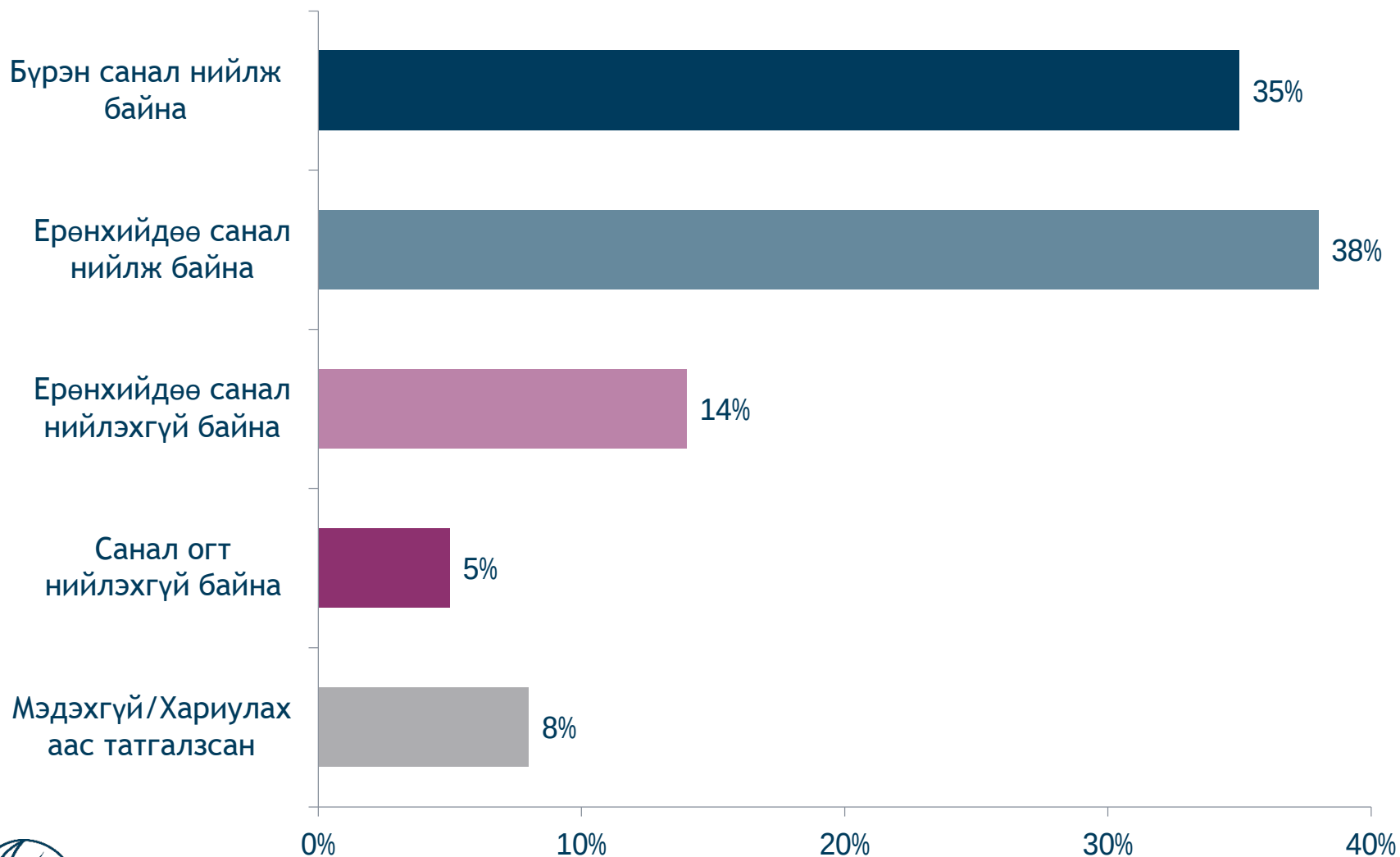
Монголд гэр бүлийн хүчирхийлэл нь тулгамдсан асуудал гэдэгтэй та санал нийлдэг үү?

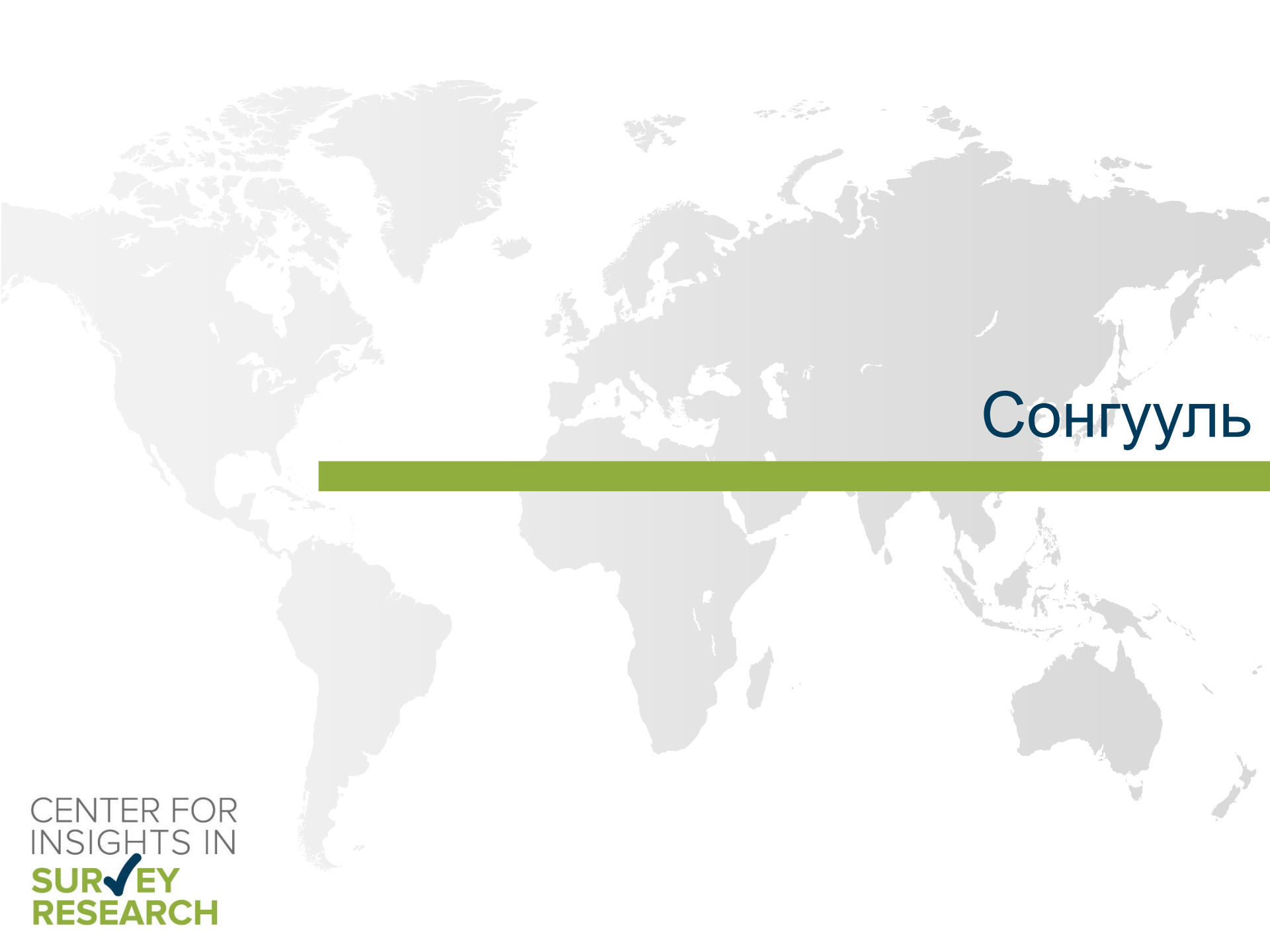

Та УИХ дахь эмэгтэй гишүүдийн бүлгийн талаар хэр мэддэг вэ?

Улс төрчид залуучуудын хэрэгцээ, санаа бодлыг сонсдоггүй гэдэгтэй та санал нийлдэг үү?

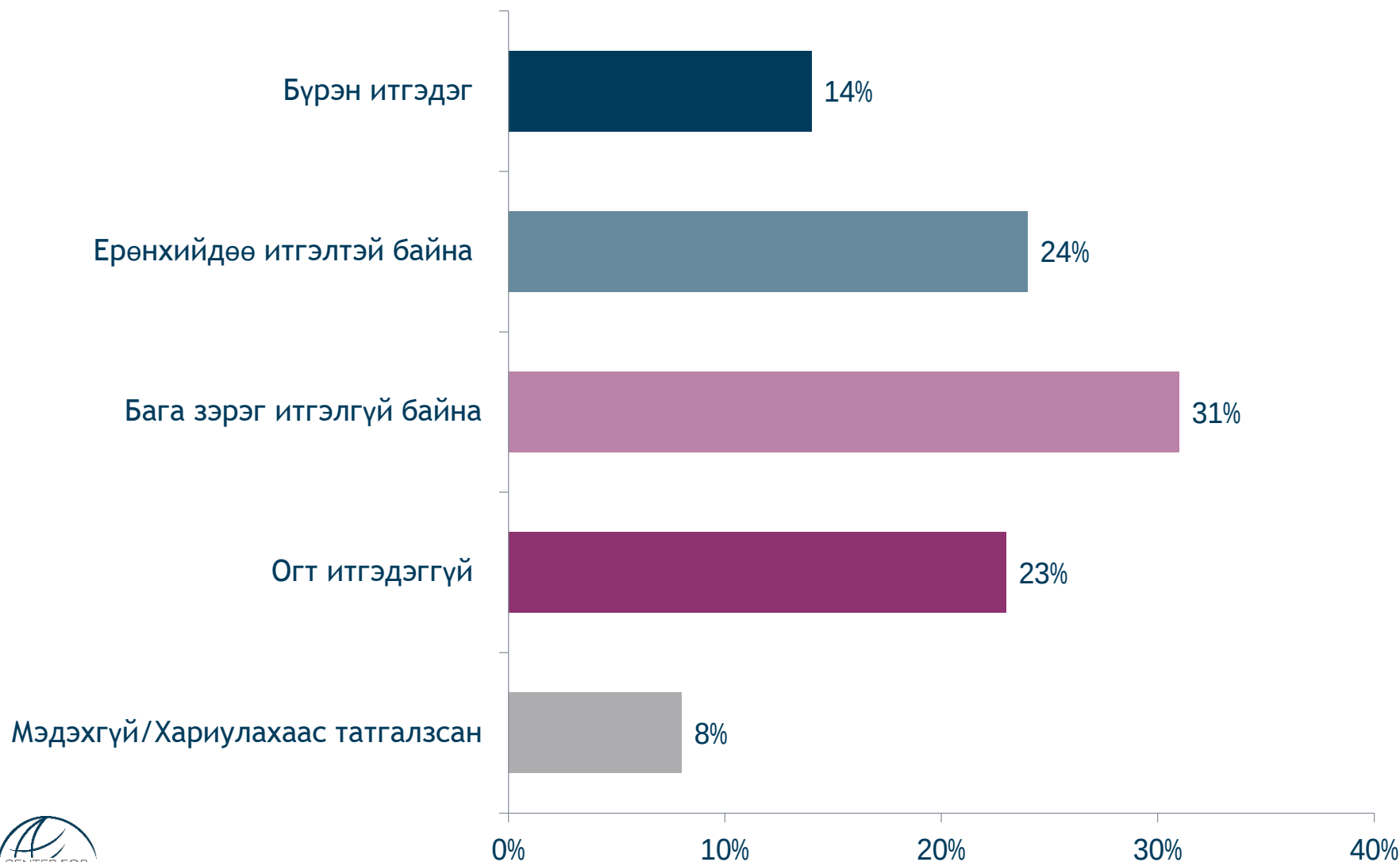

Сонгууль

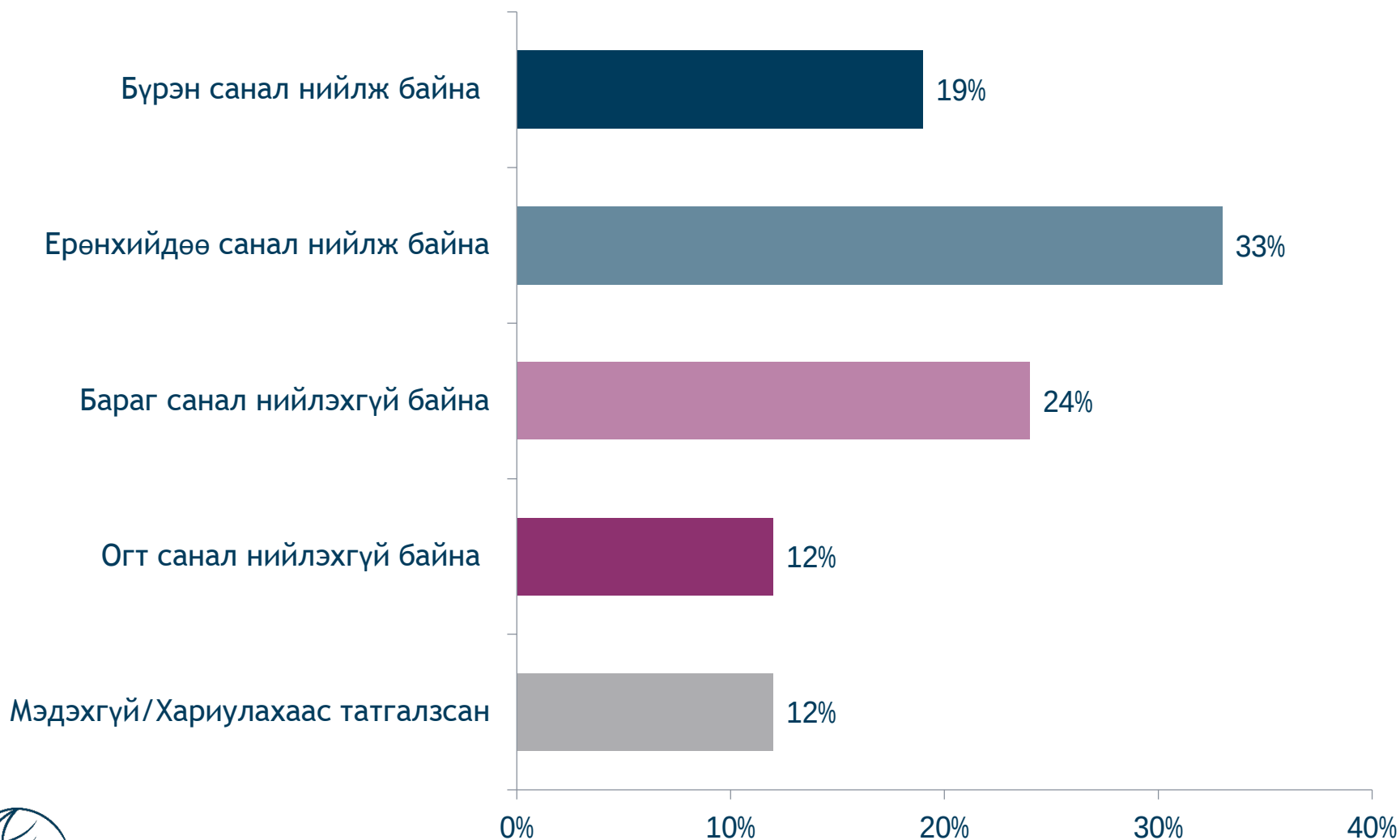

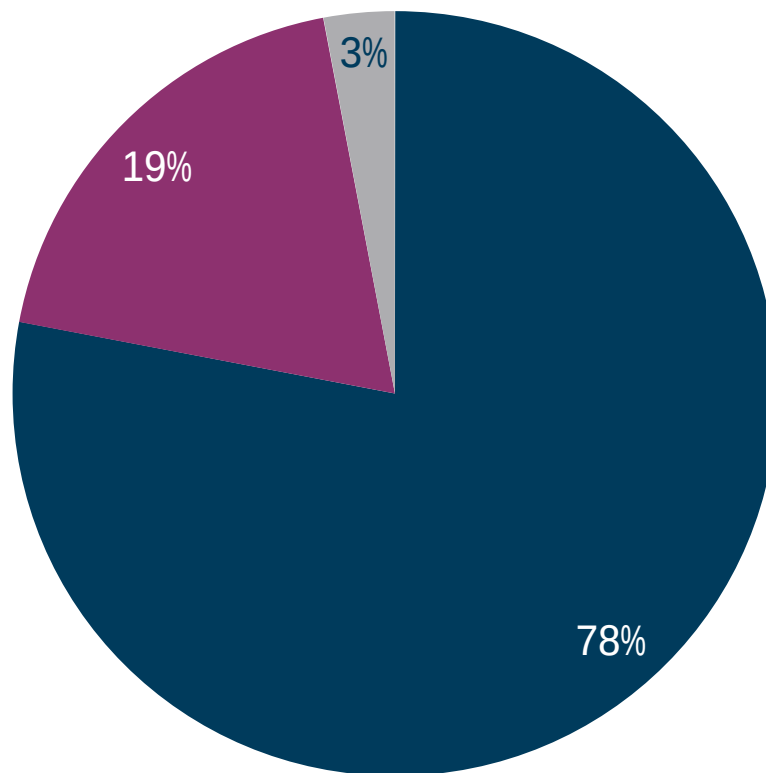
Сонгогчдын санал тоолох автомат машин буюу “хар машин” нь таны саналыг үнэн зөв тоолж байгаа гэдэгт итгэдэг үү?

Сонгуулийн өдөр сонгуулийн байранд таны нууцаар өгсөн саналын нууцлал хангагдсан гэдэгтээ та хэр зэрэг санал нийлж байна вэ?

УИХ-ын 2012 оны сонгуульд та оролцсон уу?

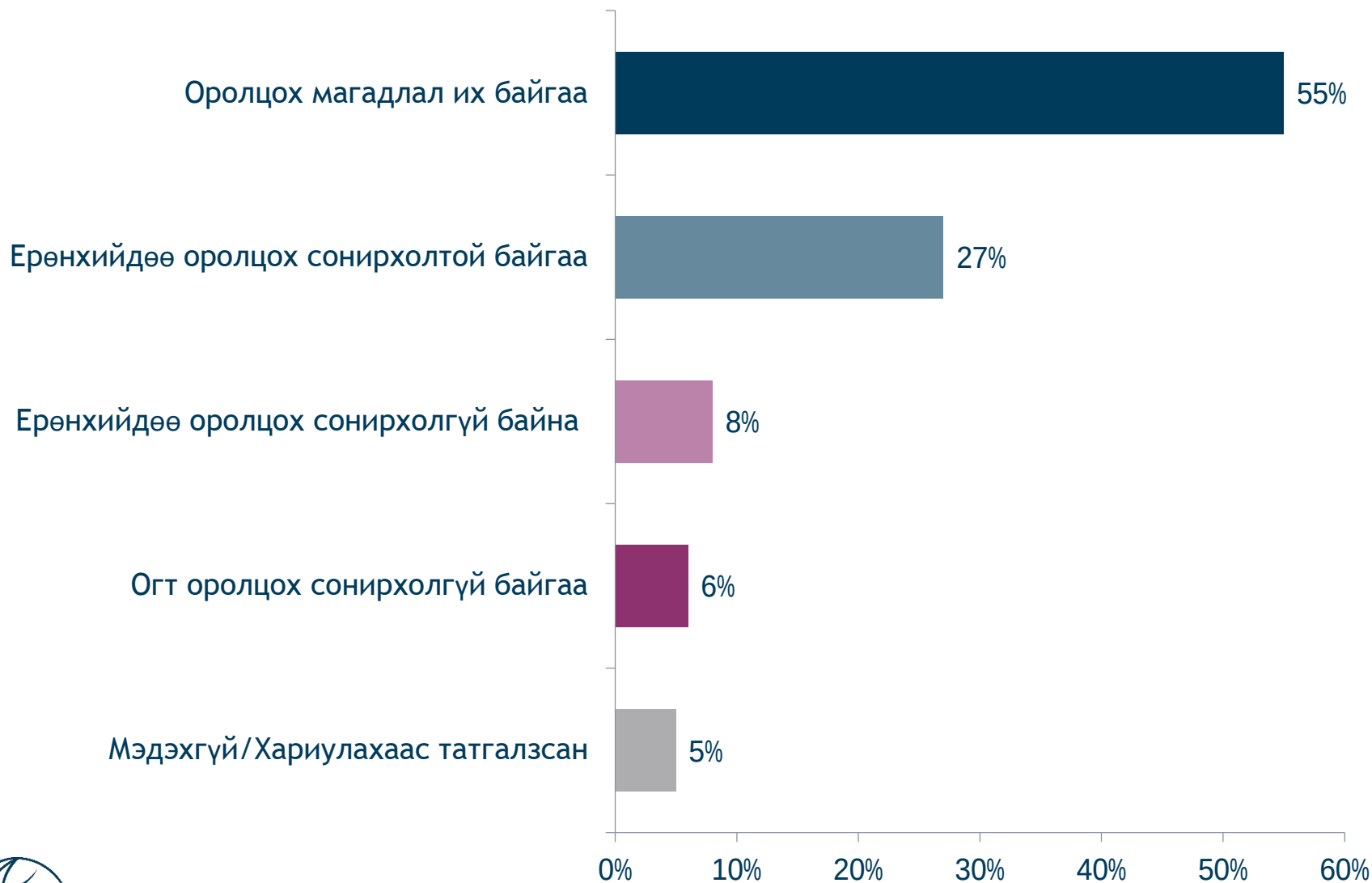
■ Тийм   ■ Үгүй   ■ Мэдэхгүй/Хариулахаас татгалзсан

2012 онд сонгуульд оролцсон бол аль намын төлөө саналаа өгсөн бэ? (n=3,873)

Хариулт*	Хувь
Ардчилсан нам	45%
Монгол ардын нам	25%
Монгол ардын хувьсгалт нам	9%
Бие даан нэр дэвшигч	5%
Санахгүй байна	7%
Мэдэхгүй/Хариулахаас татгалзсан	9%

*1%-аас доош санал авсан намуудыг хүснэгтэд тусгаагүй болно.

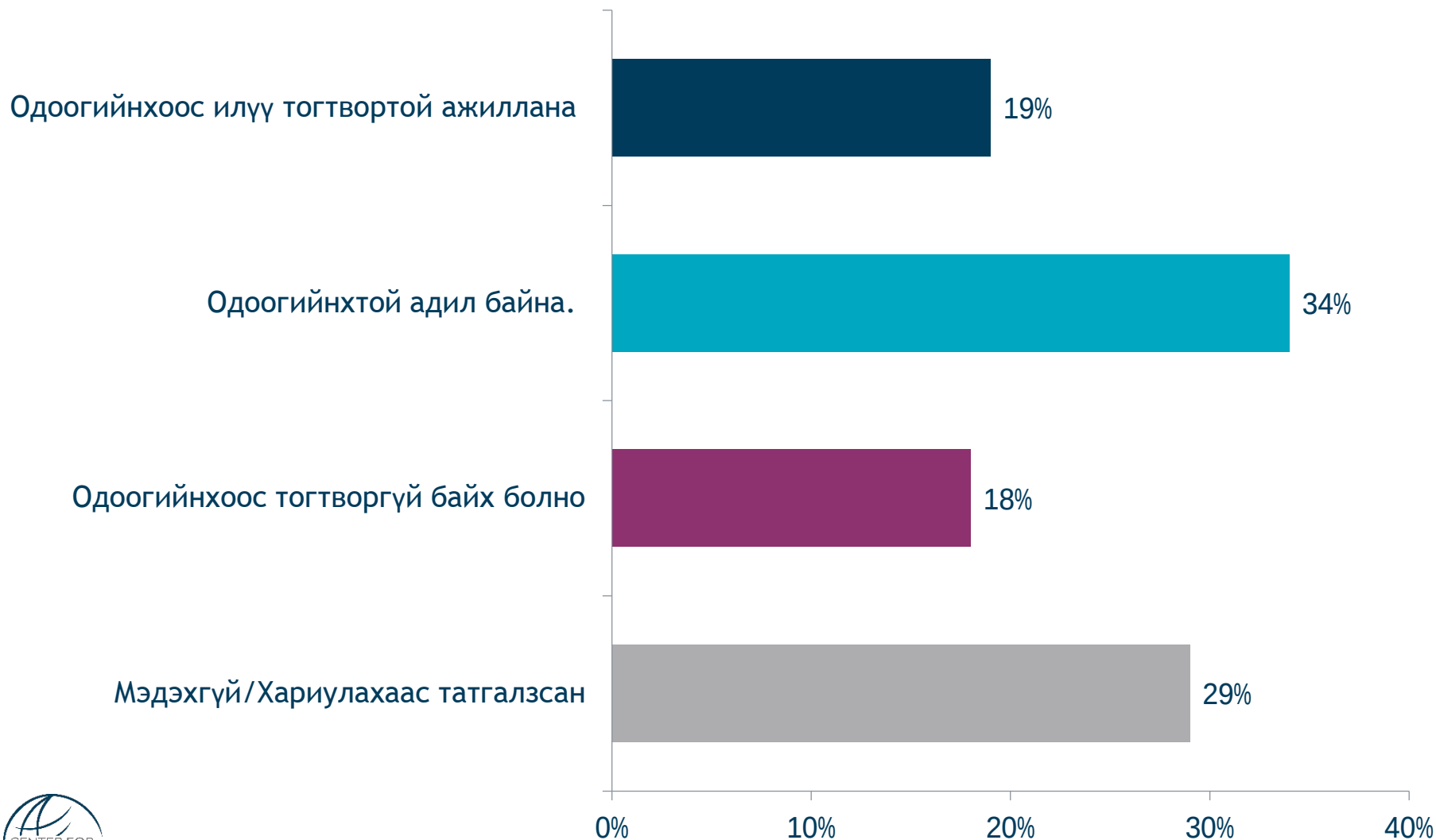
Удахгүй болох УИХ-ын сонгуульд оролцож саналаа өгөх үү?

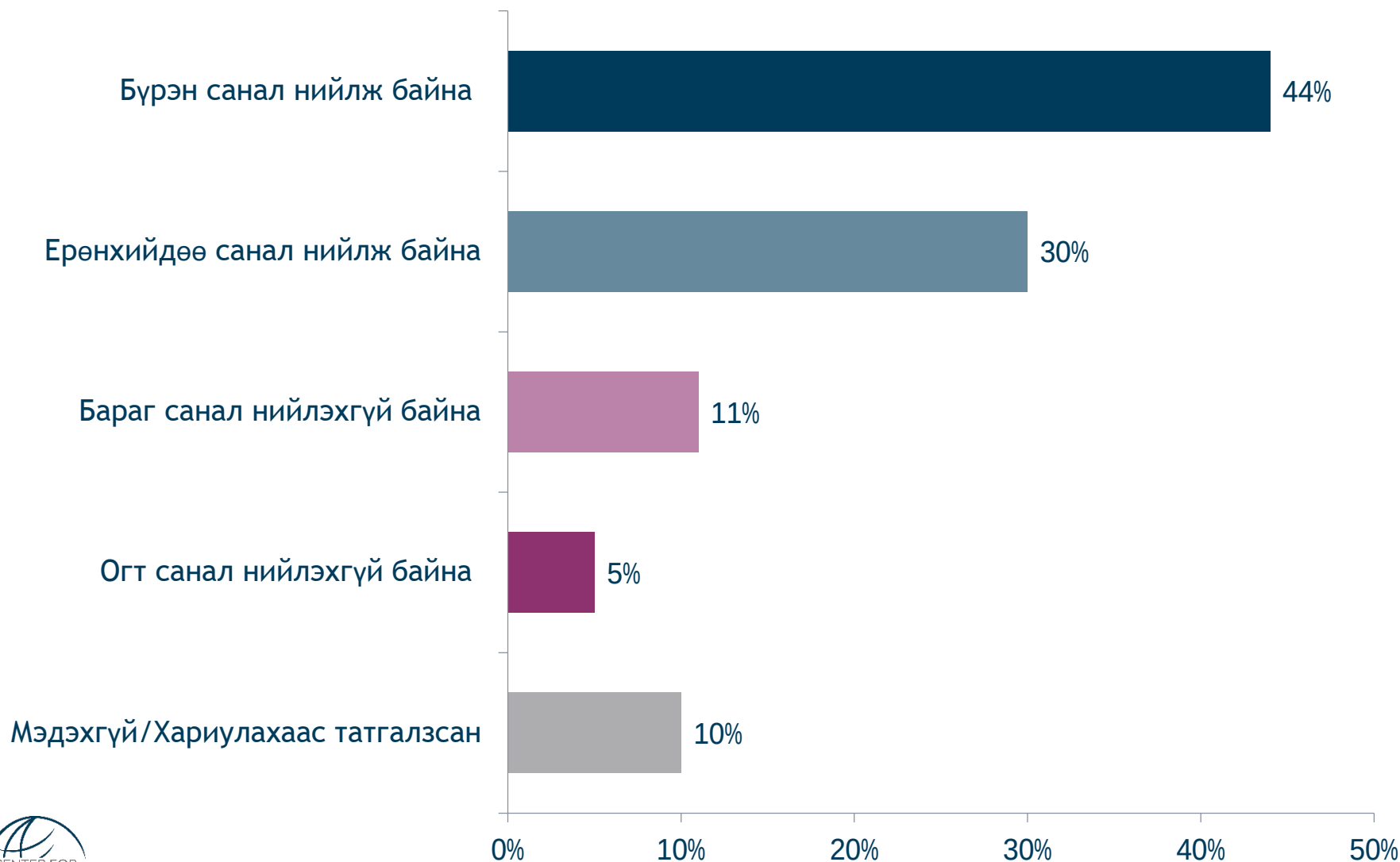
Удахгүй болох УИХ-ын сонгуульд оролцож саналаа өгөх үү? (Хүйс, насаар ангилбал)

Хариулт	Эр	Эм	18-30	31-40	41-50	51-60	61+
Оролцох магадлал их байгаа	54%	55%	49%	55%	56%	61%	65%
Ерөнхийдөө оролцох сонирхолтой байгаа	28%	27%	29%	27%	28%	25%	20%
Ерөнхийдөө оролцох сонирхолгүй байна	7%	9%	9%	8%	8%	7%	7%
Огт оролцох сонирхолгүй байгаа	6%	6%	7%	6%	5%	4%	5%
Мэдэхгүй/Хариулахаас татгалзсан	5%	4%	5%	5%	3%	4%	3%

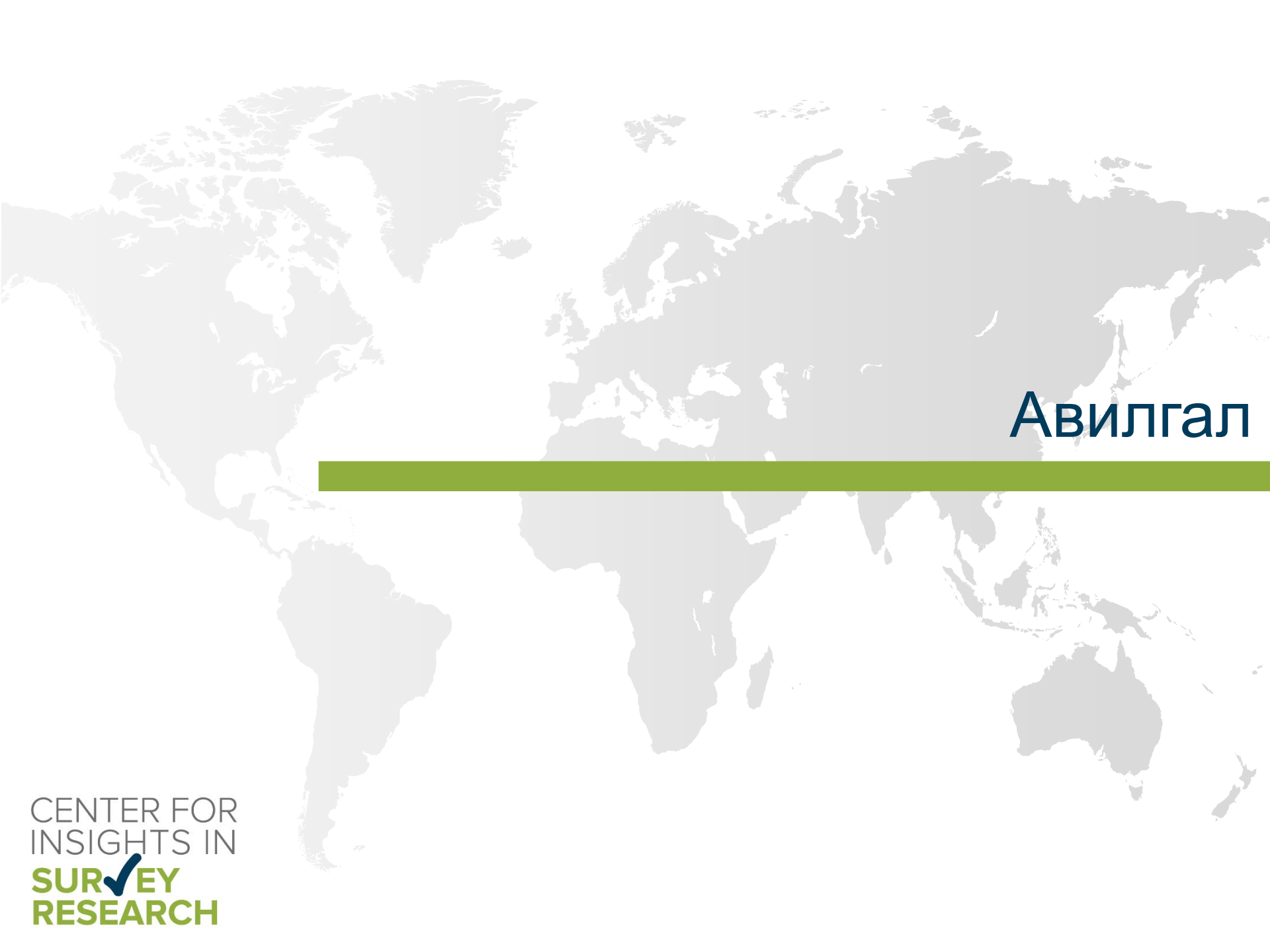
Өнгөрсөн жил УИХ өмнөх ерөнхий сайдыг огцруулсан. Одоогийн Ерөнхий сайдыг огцруулах тухай мөн УИХ-д хэлэлцэж эцсийн санал хураалтаар огцруулаагүй. Ирэх 6 дугаар сард болох сонгуулийн дараа Монгол улсын Засгийн газар одоогийнхтой харьцуулахад хэр тогтвортой байна гэж та бодож байна вэ?

Та улс төрийн намууд сонгуулиас өмнө ч, дараа нь ч иргэдийн оролцоог дэмжих замаар дараа дараагийн сонгууль хүртэл идэвхтэй байх ёстой гэдэгтэй хэр зэрэг санал нийлж байна вэ?

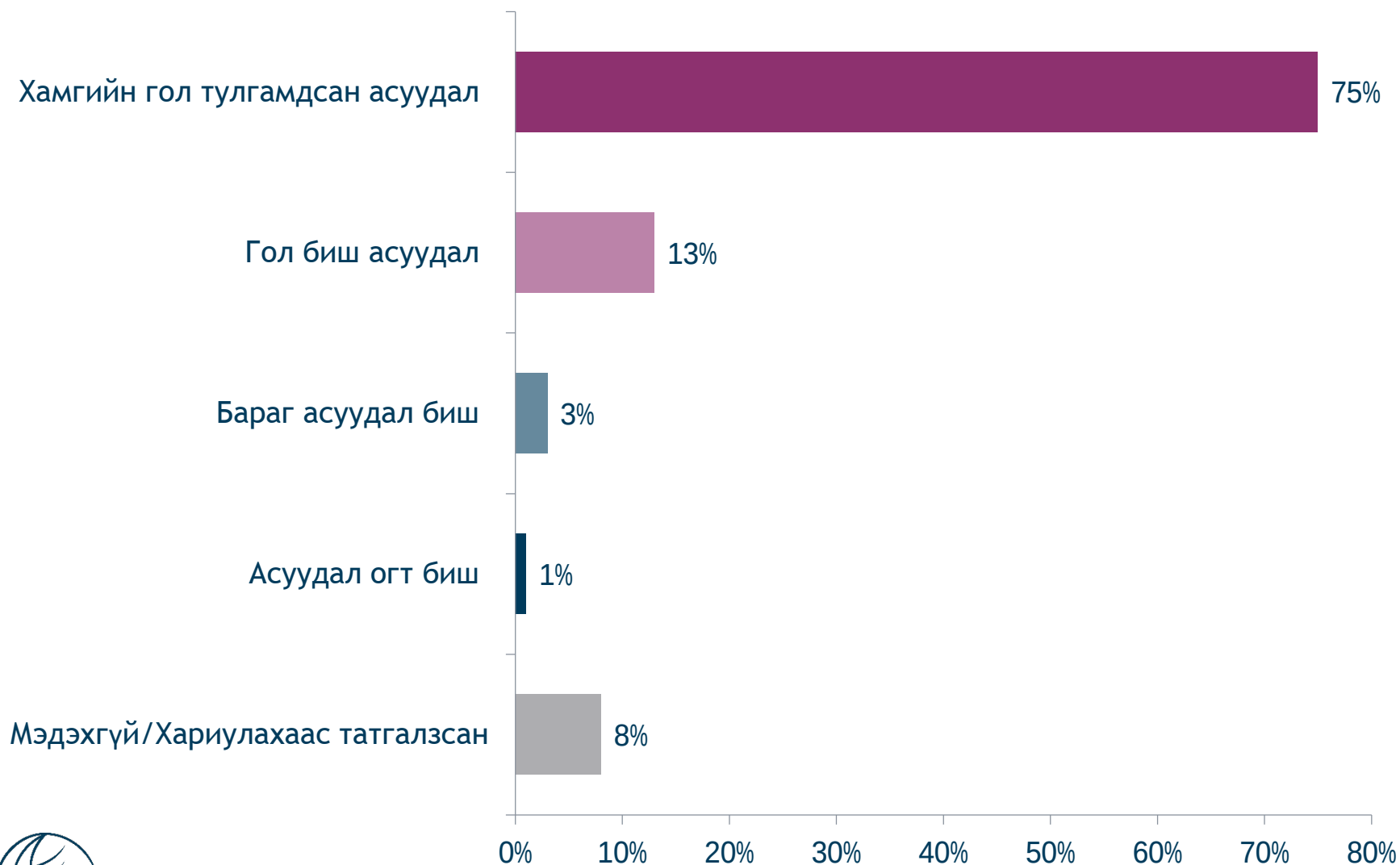

Авилгал

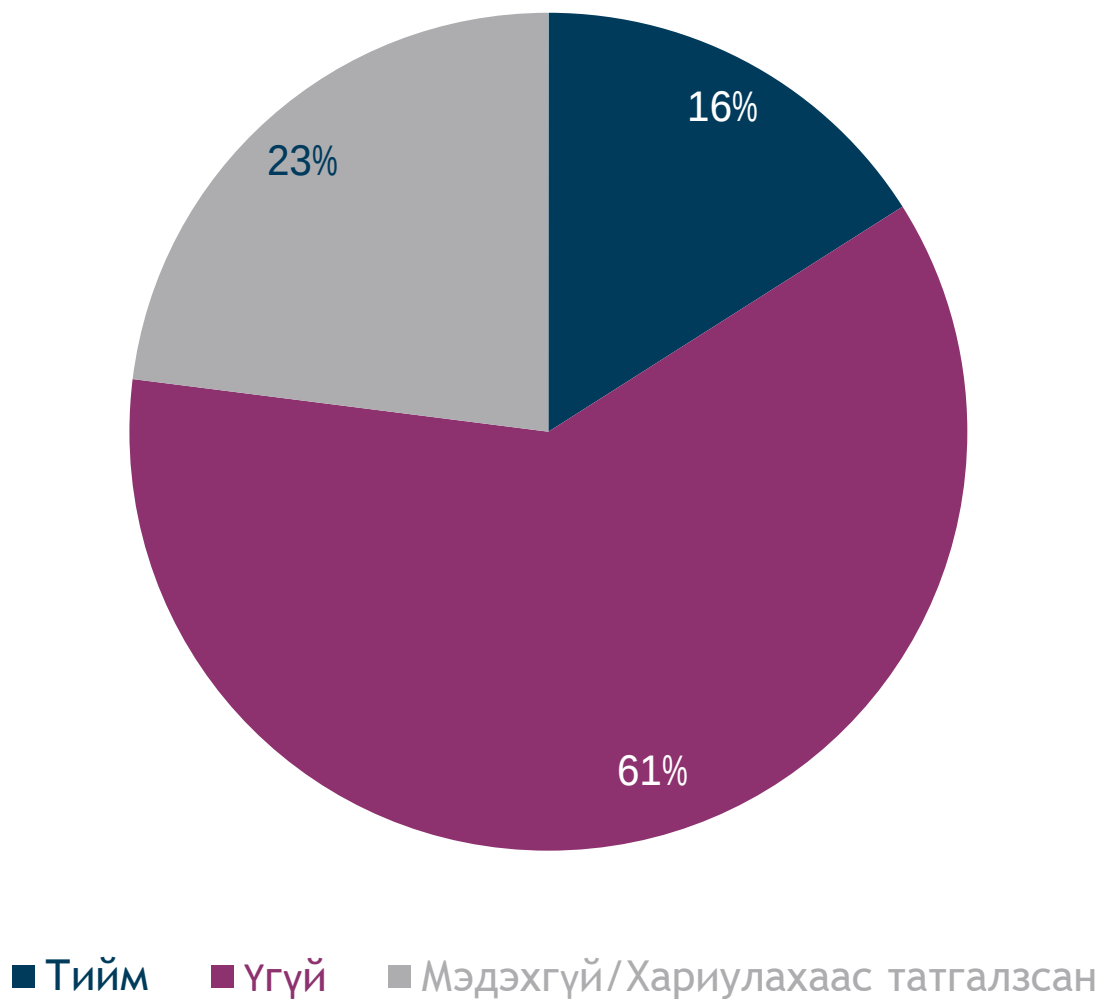
Таныхаар авилга нь хэр зэрэг тулгамдсан асуудал вэ?

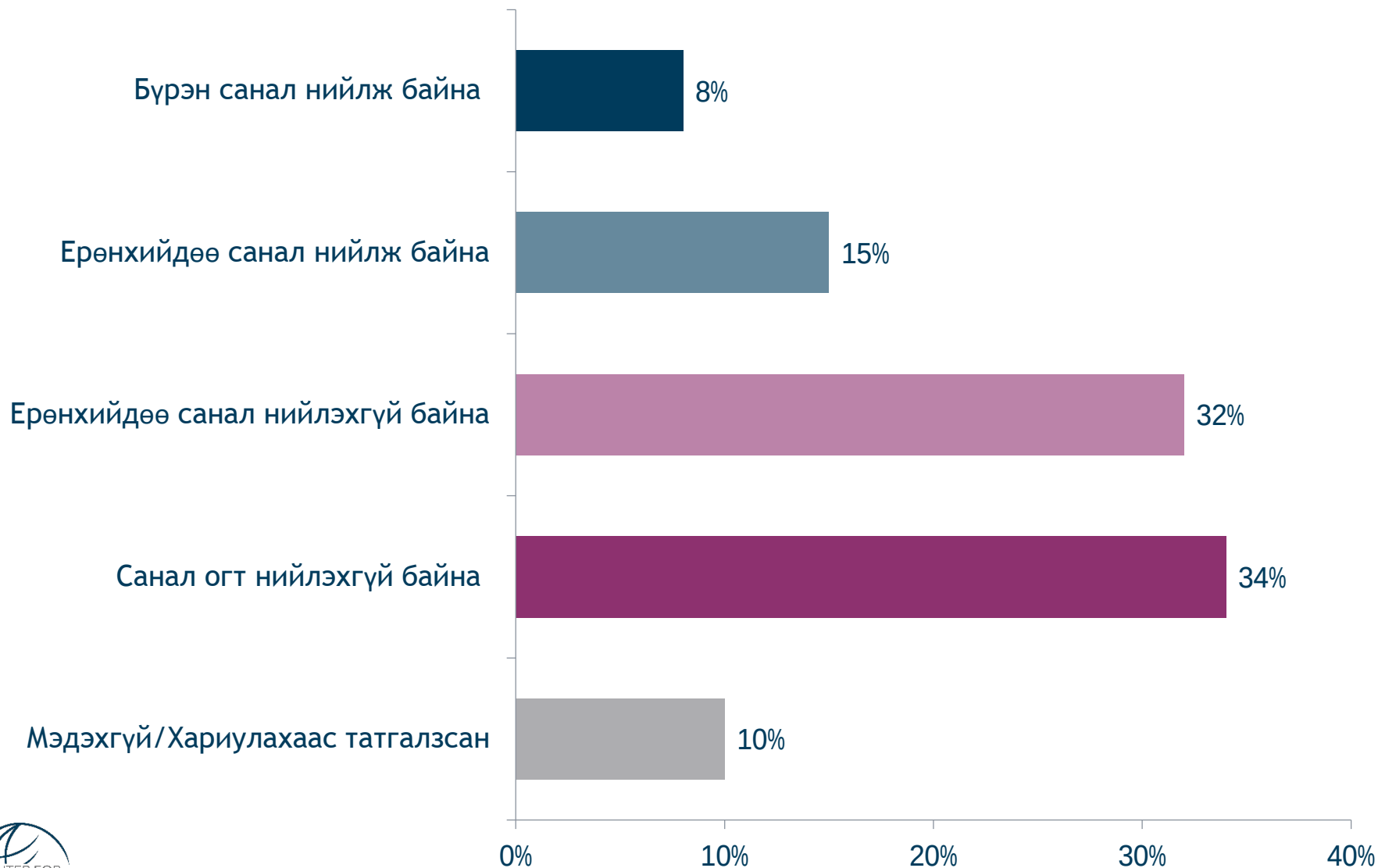
Таны санаанд орж ирж буй авилгын жишээг дурдана уу? (Нээлттэй асуулт)

Хариулт	Хувь
Тодорхой хүний нэрийг дурдсан жишээ	19%
Дунд болон дээд албан тушаалтнууд бүгд авилга авдаг	7%
Хууль бус төлбөр болон бэлэг сэлт шаарддаг	6%
Сургуулийн захирал, багш нар авилга авдаг (Боловсролын салбар дахь жишээ)	6%
Улс төрчид болон засгийн газрын албан тушаалтнуудын жишээ	5%
Эмчид төлдөг хууль бус төлбөр (Эрүүл мэндийн салбар дахь жишээ)	4%
Хууль сахиулах үйл ажиллагаан дахь авилгал (цагдаа, шүүх, прокурор)	3%
Газрын харилцааг зохицуулдаг төрийн байгууллагууд	3%
Уул уурхай: Оюу толгой, Таван толгой	1%
Мэдэхгүй/Хариулахаас татгалзсан	43%

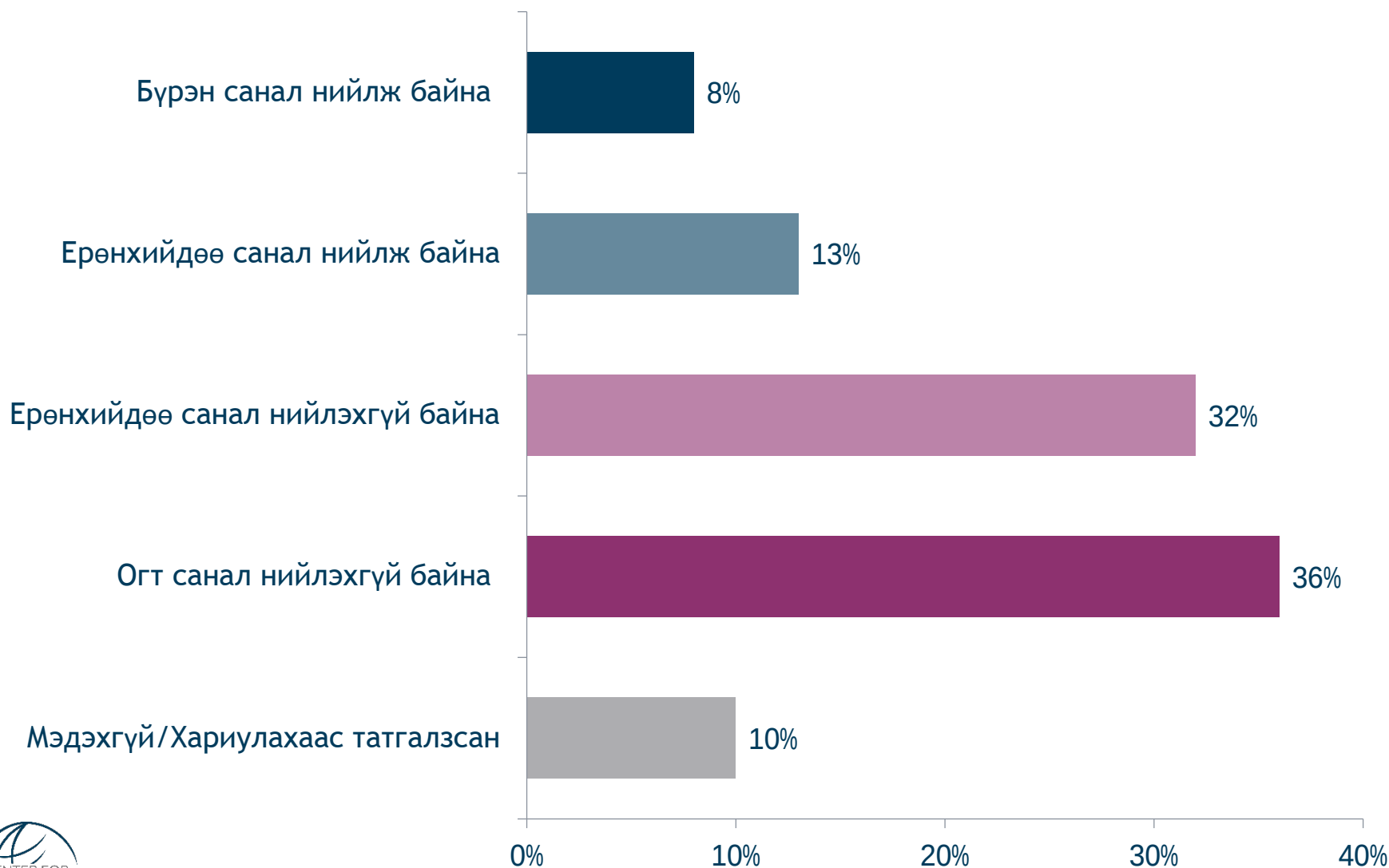
Засгийн Газар авилгатай тэмцэхийн тулд хангалттай арга хэмжээ авч хэрэгжүүлж байна уу?

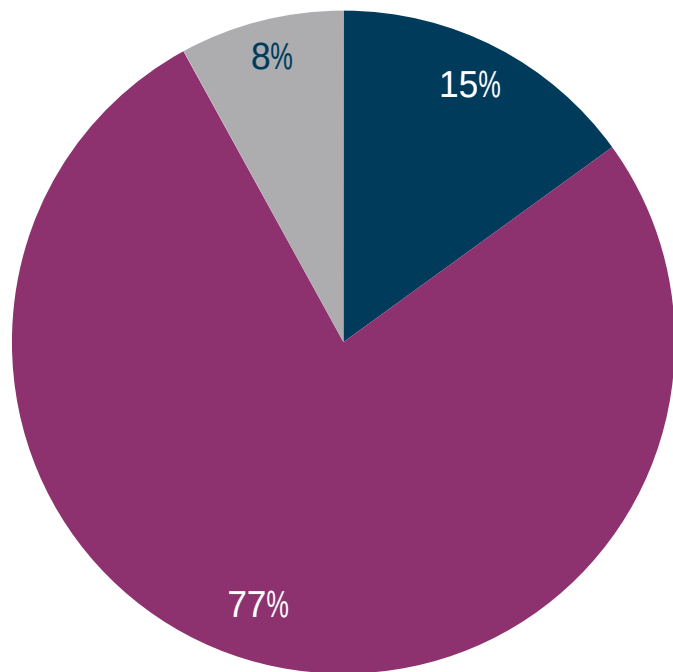
Авилгын хэрэг үйлдсэн төрийн албан хаагч нар зохих ёсоор шийтгэгддэг гэдэгтэй та санал нийлдэг үү?

Улс төрийн нам нь сонгуулийн санжүүжилтээ ил тод байлгаж, үнэнч шударгаар тайлагнадаг гэдэгтэй та хэр зэрэг санал нийлж байна вэ?

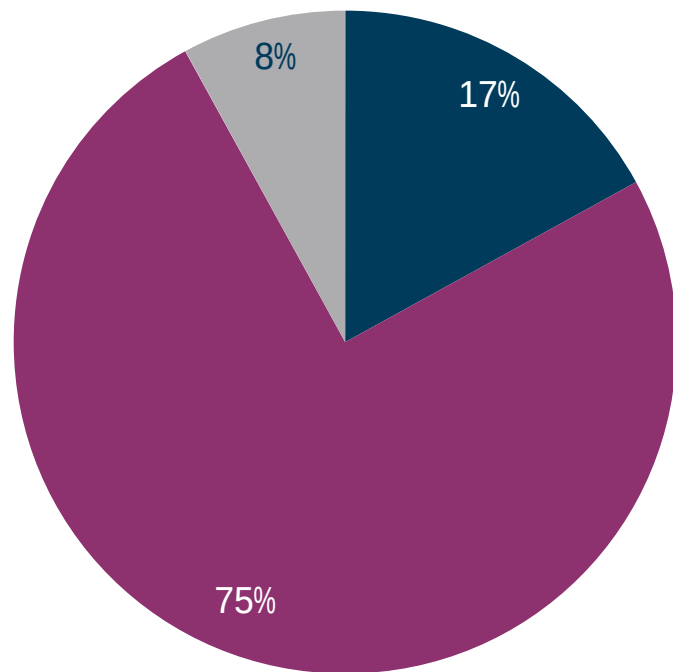

Сонгуулиар саналыг тань авах зорилгоор улс төрийн намуудын зүгээс хээл хахууль санал болгосон удаа бий юу?

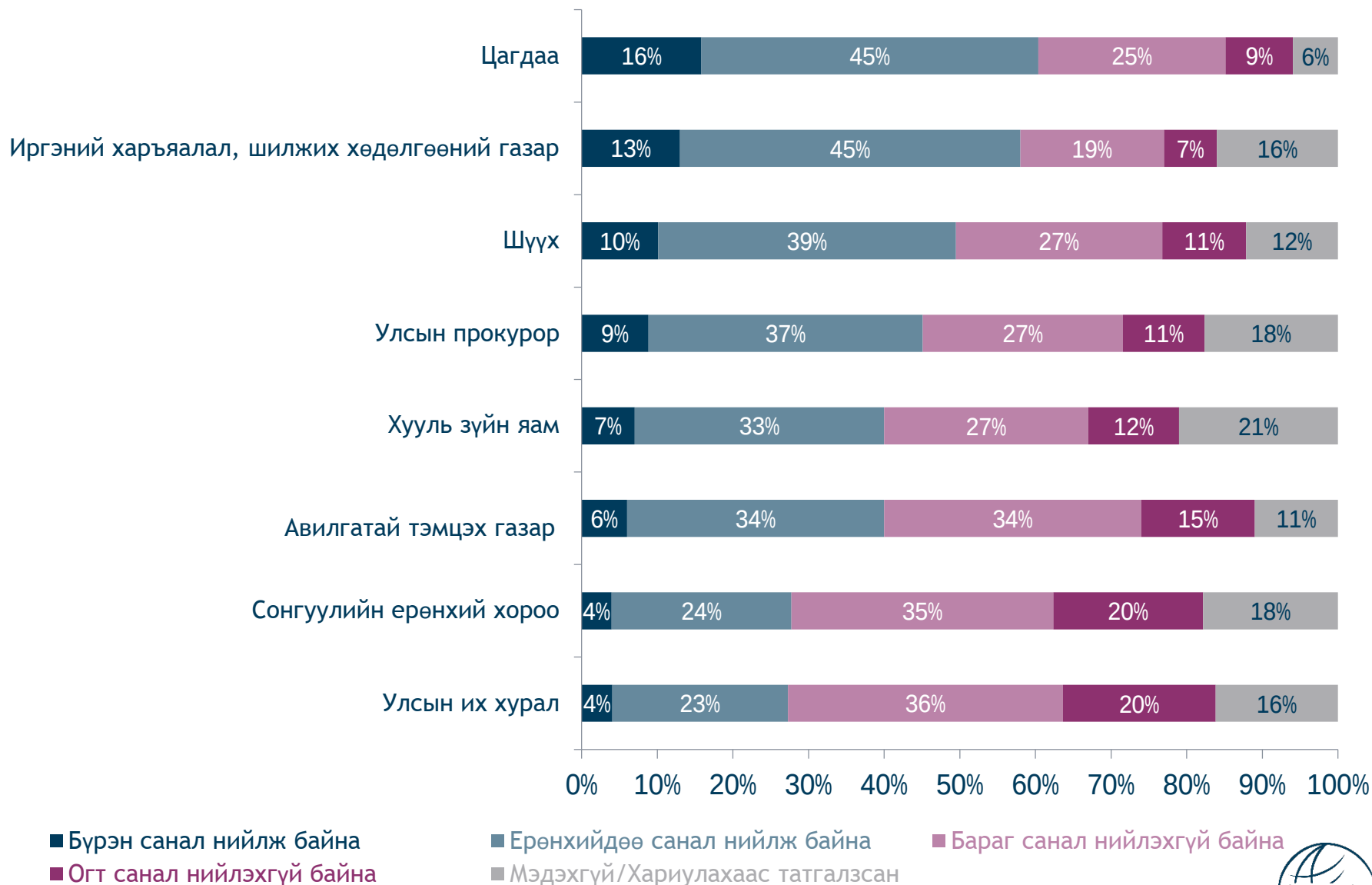
■ Тийм ■ Үгүй ■ Мэдэхгүй/Хариулахаас татгалзсан

Сонгуулиар саналыг тань авах зорилгоор нэр дэвшигчдийн зүгээс хээл хахууль санал болгосон удаа бий юу?

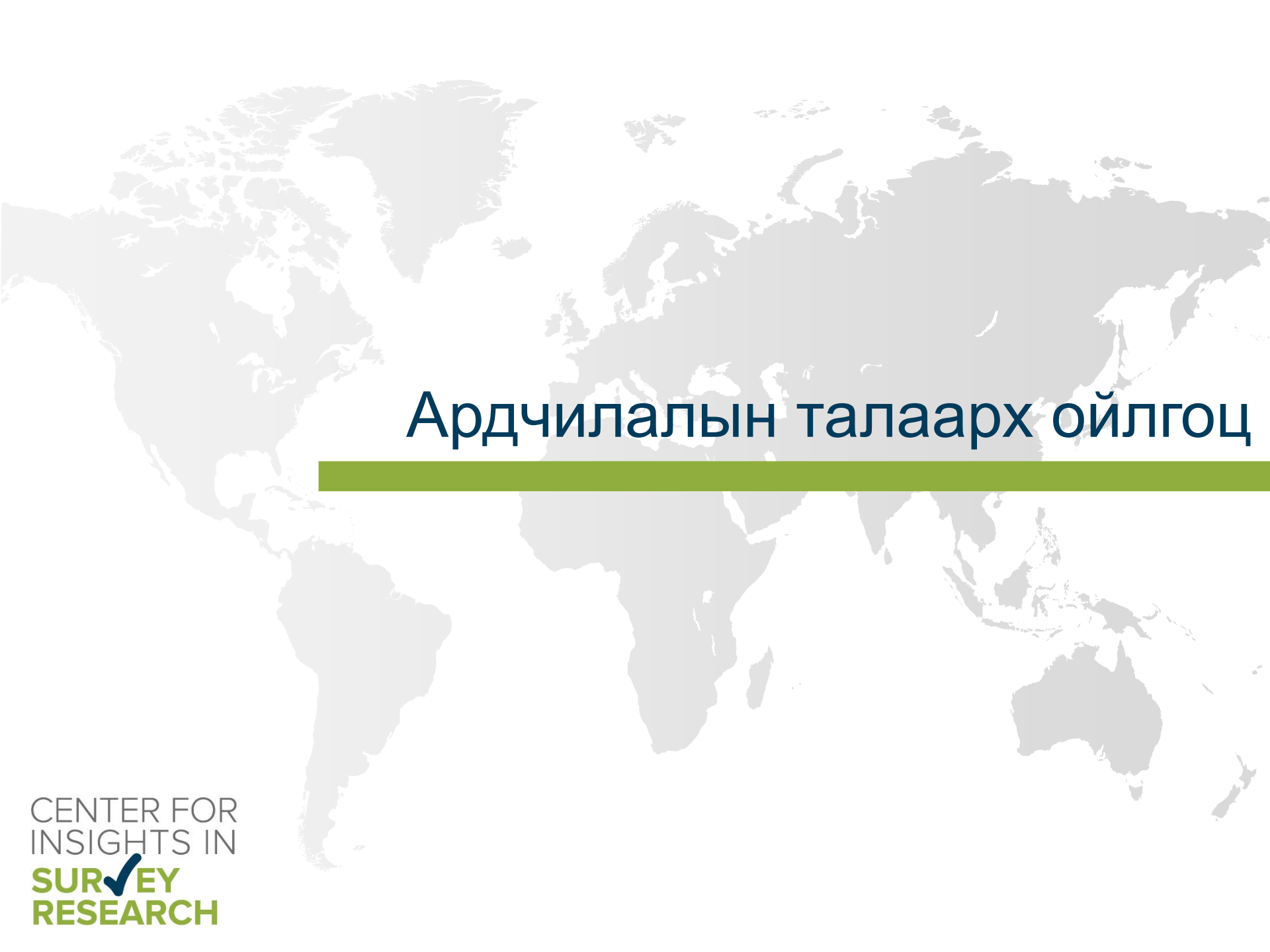

■ Тийм ■ Үгүй ■ Мэдэхгүй/Хариулахаас татгалзсан

Дараах байгууллагууд хуулийг шударгаар хэрэгжүүлдэг гэдэгтэй хэр зэрэг санал нийлдэг вэ?

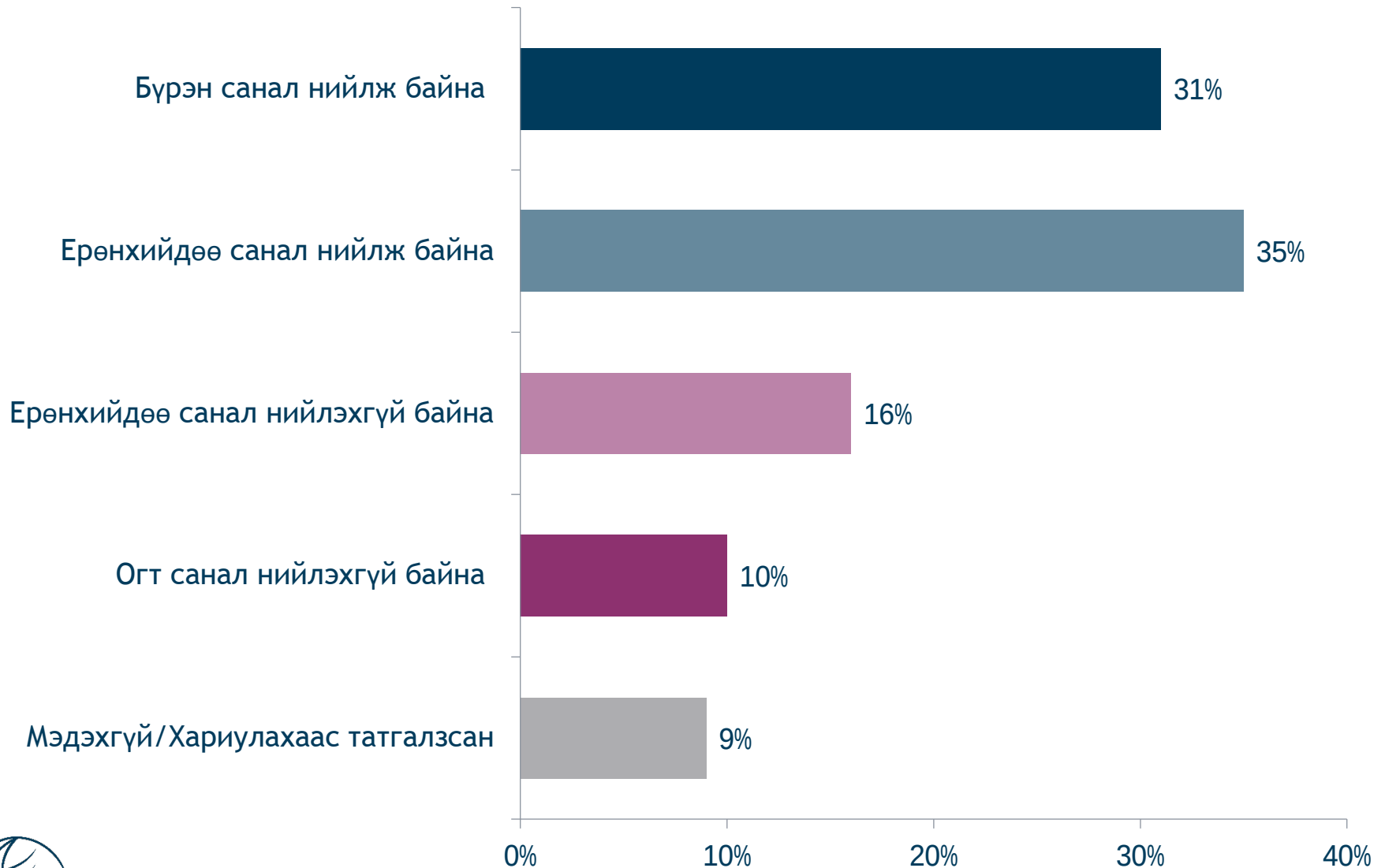

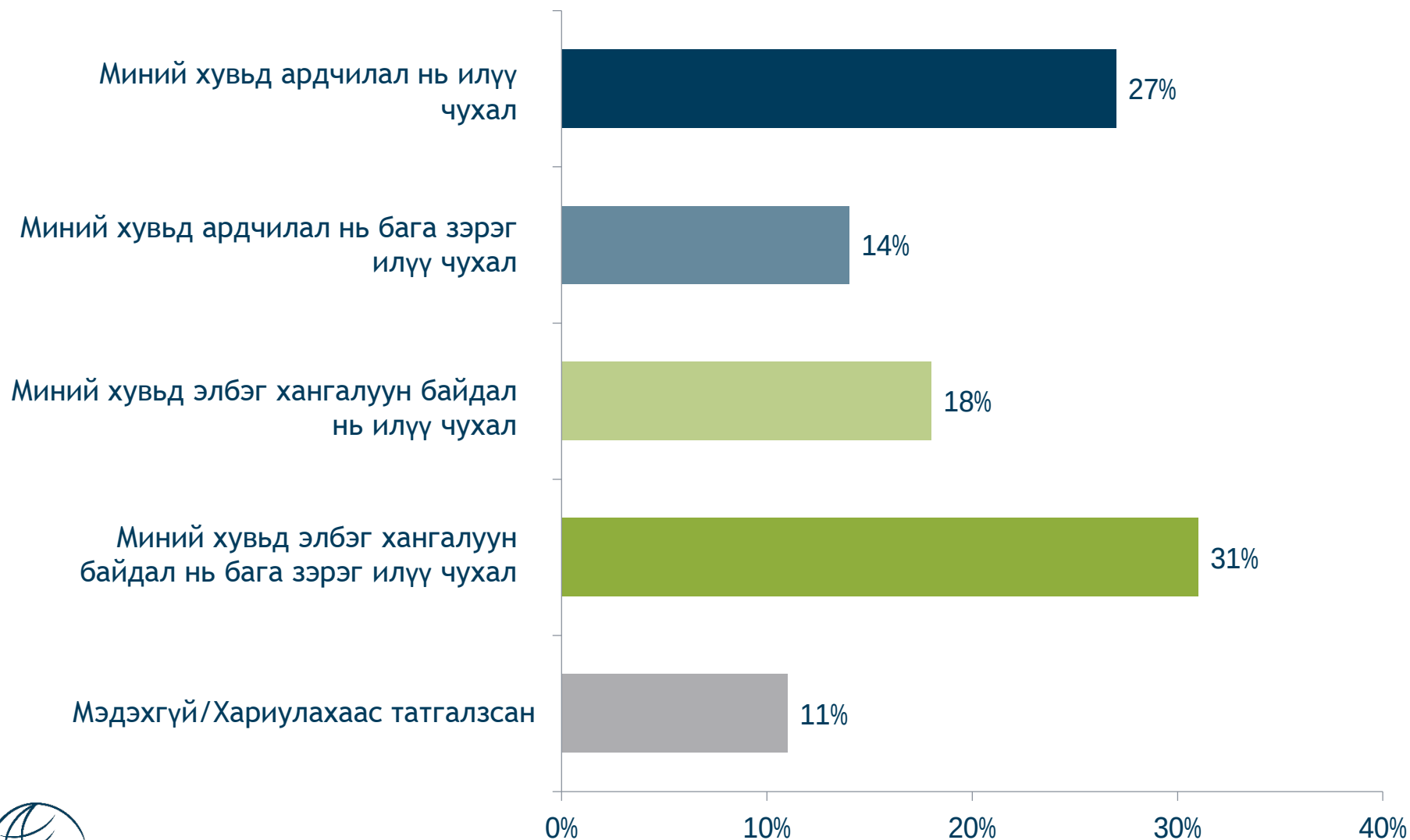
Ардчилалын талаарх ойлгоц

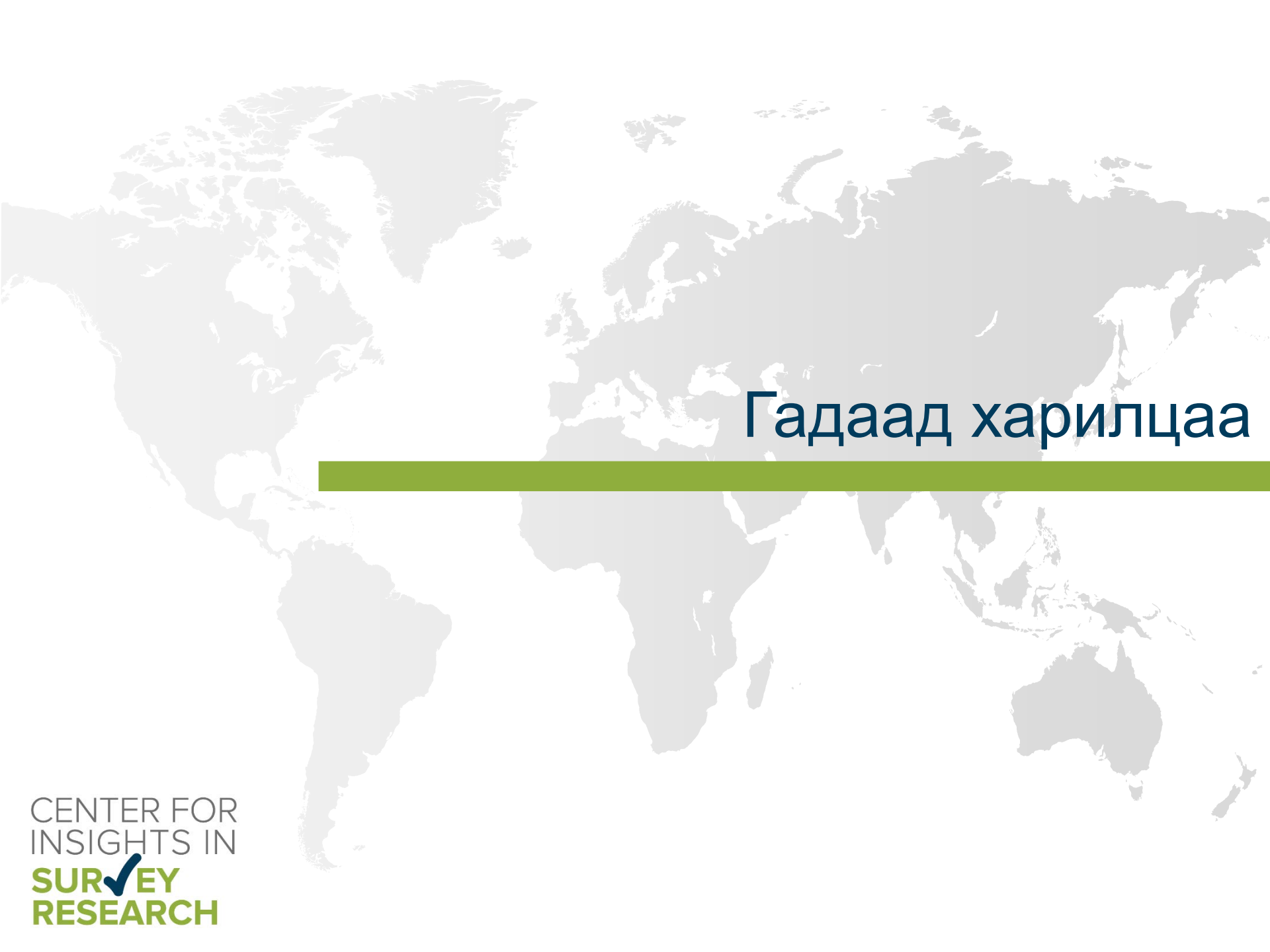

Сонгуульд санал өгөх нь улс орны талаар шийдвэр гаргахад нөлөөлөх боломжийг надад өгдөг гэдэгтэй та хэр зэрэг санал нийлж байна вэ?

Таныхаар төрийн ардчилсан тогтолцоо болон эдийн засгийн элбэг хангалуун байдал хоёрын аль нь Монголд чухал вэ?

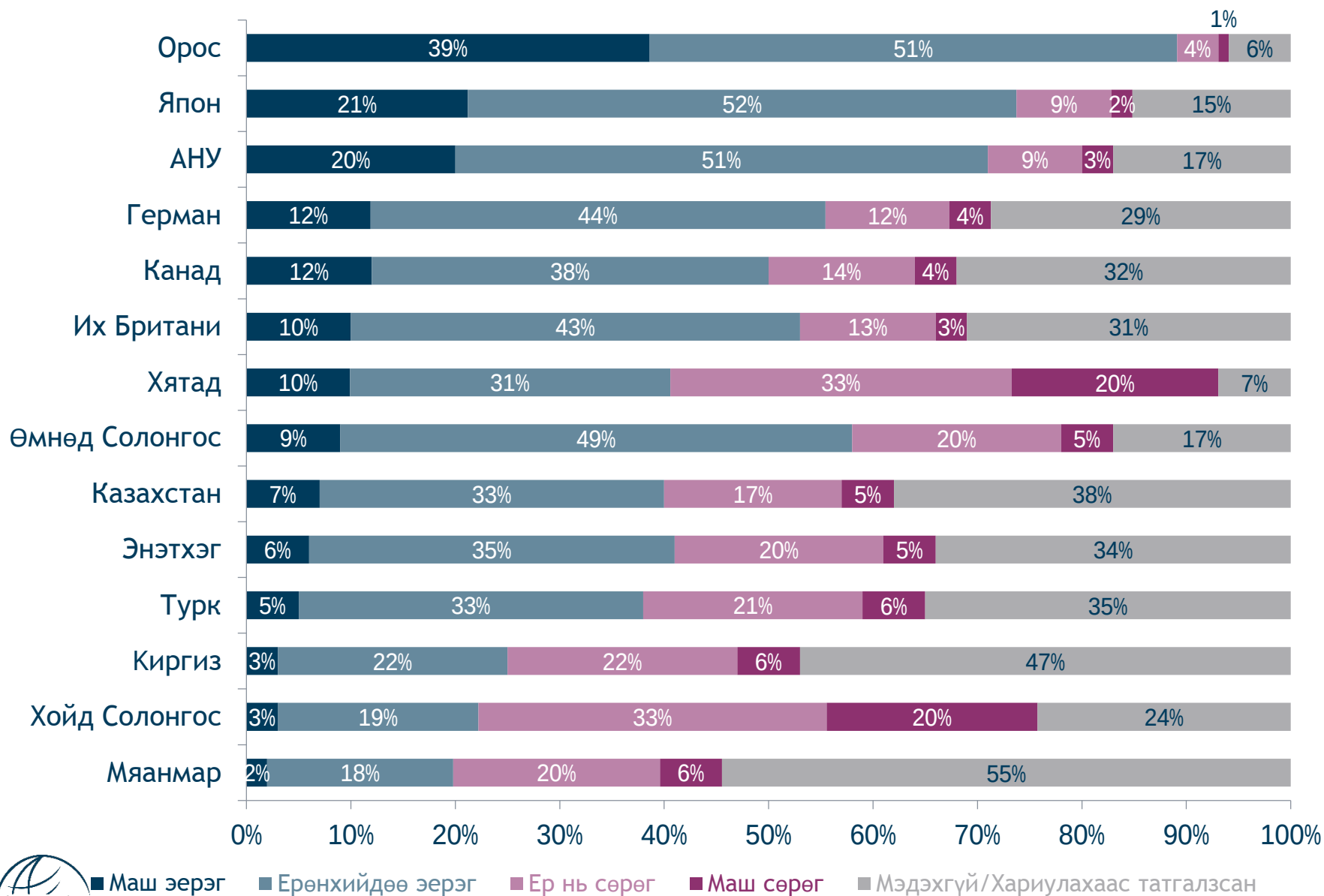

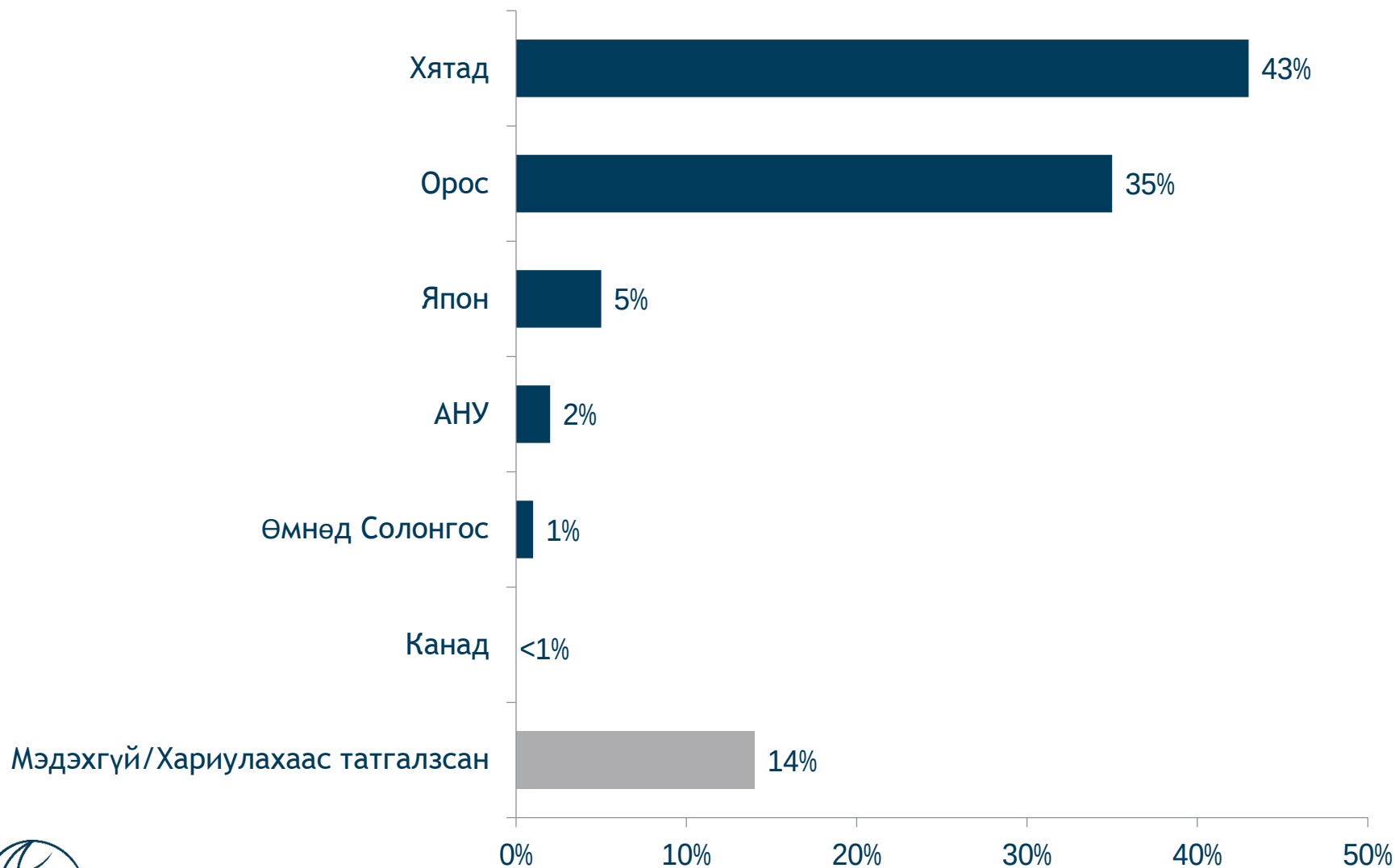
Гадаад харилцаа

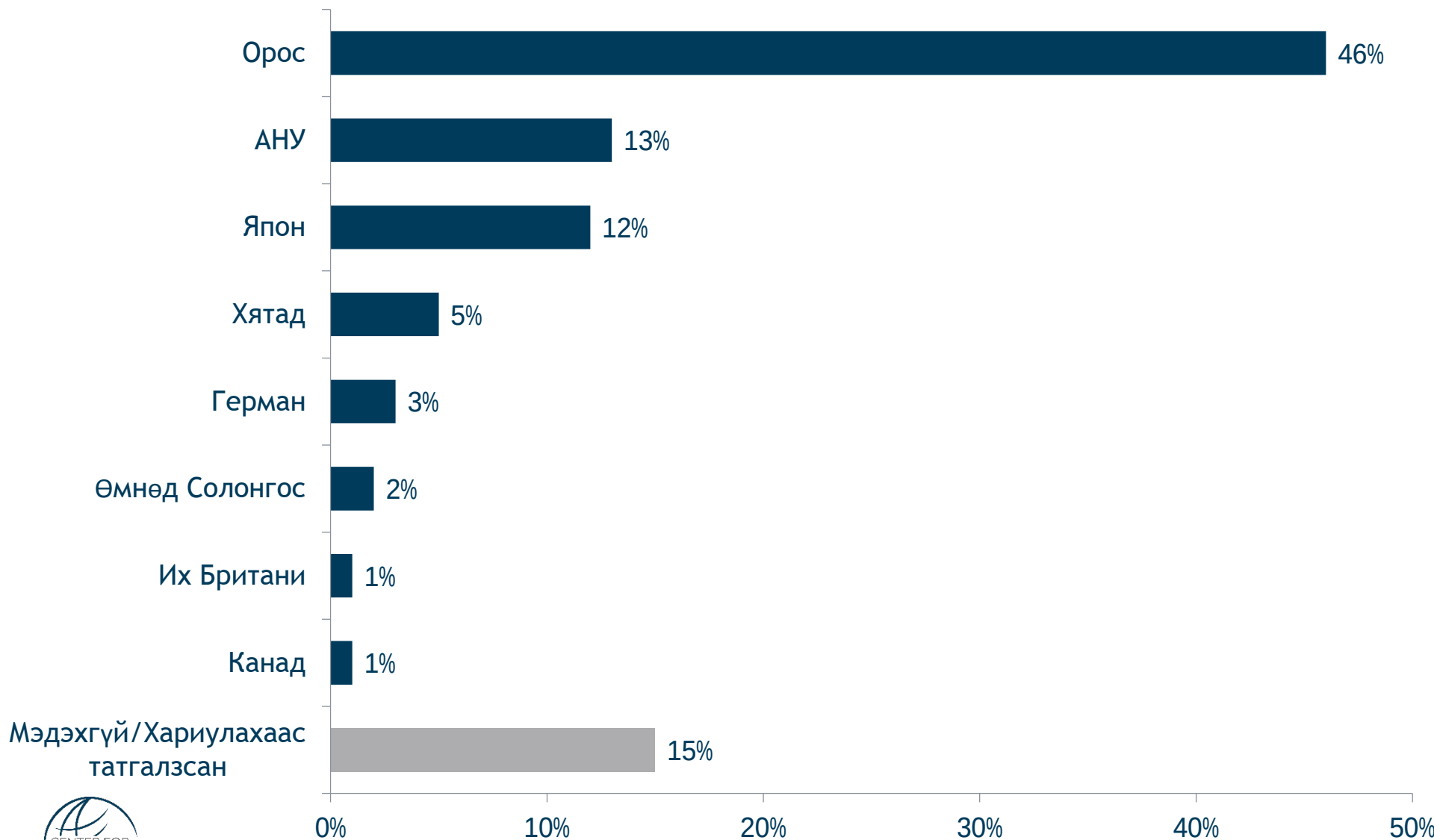
Та дараах улс орнуудын талаар ямархуу бодолтой байдаг вэ?

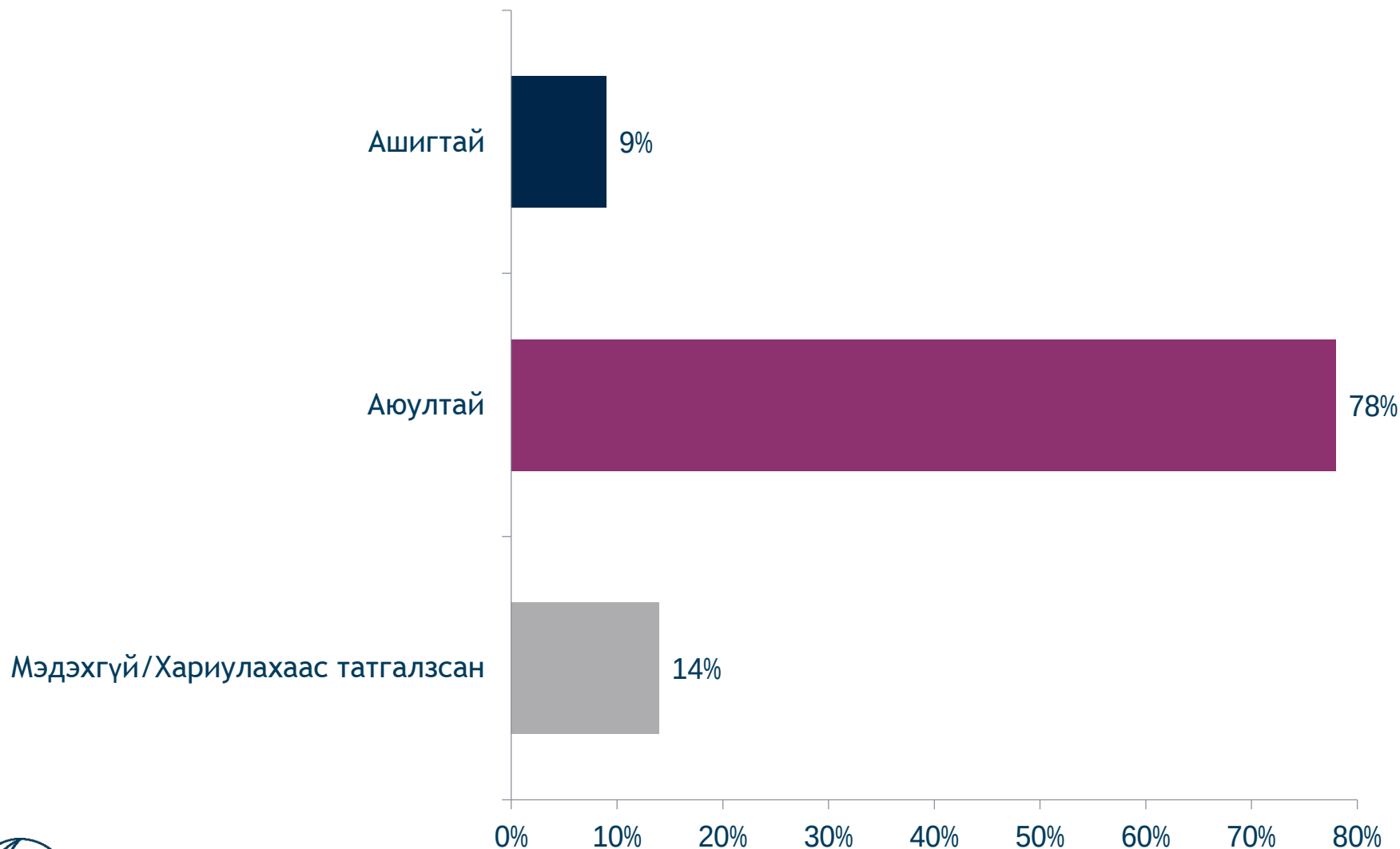
Монголын эдийн засагт хамгийн гол түнш улсыг нэрлэнэ үү?

Та Монголын эдийн засагт аль улсыг хамгийн гол түнш байгаасай гэж үздэг вэ?

Гадаадын цагаач ажилчид Монгол улсад ерөнхийдөө ашигтай юу эсвэл аюултай үр дагавартай юу?

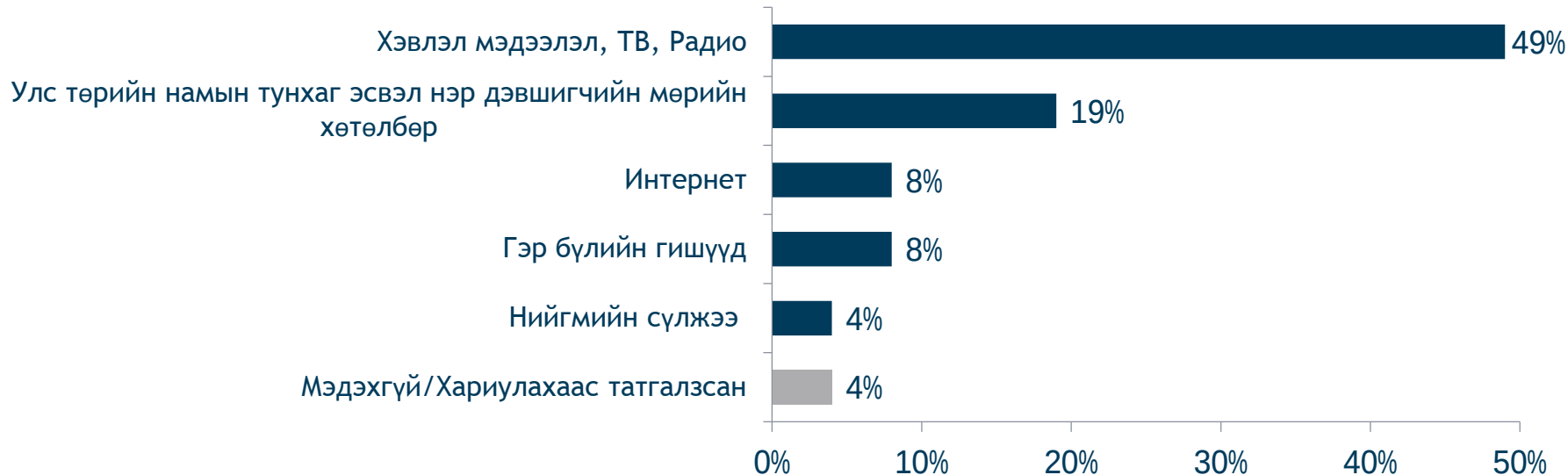

ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЭЛ

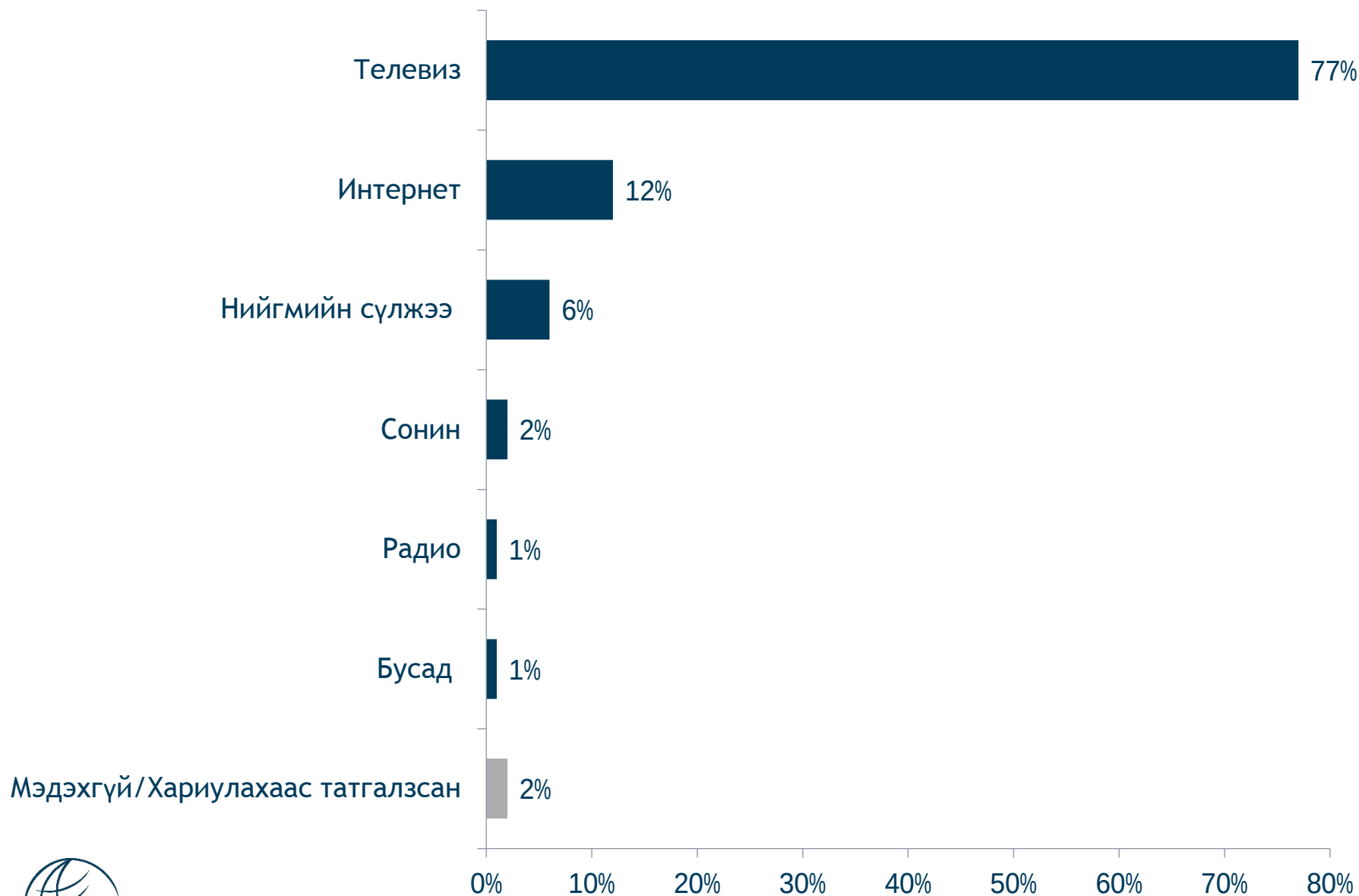
Та улс төрийн нам, нэр дэвшигчдийн талаарх мэдээллийг хаанаас ихэвчлэн авдаг вэ?

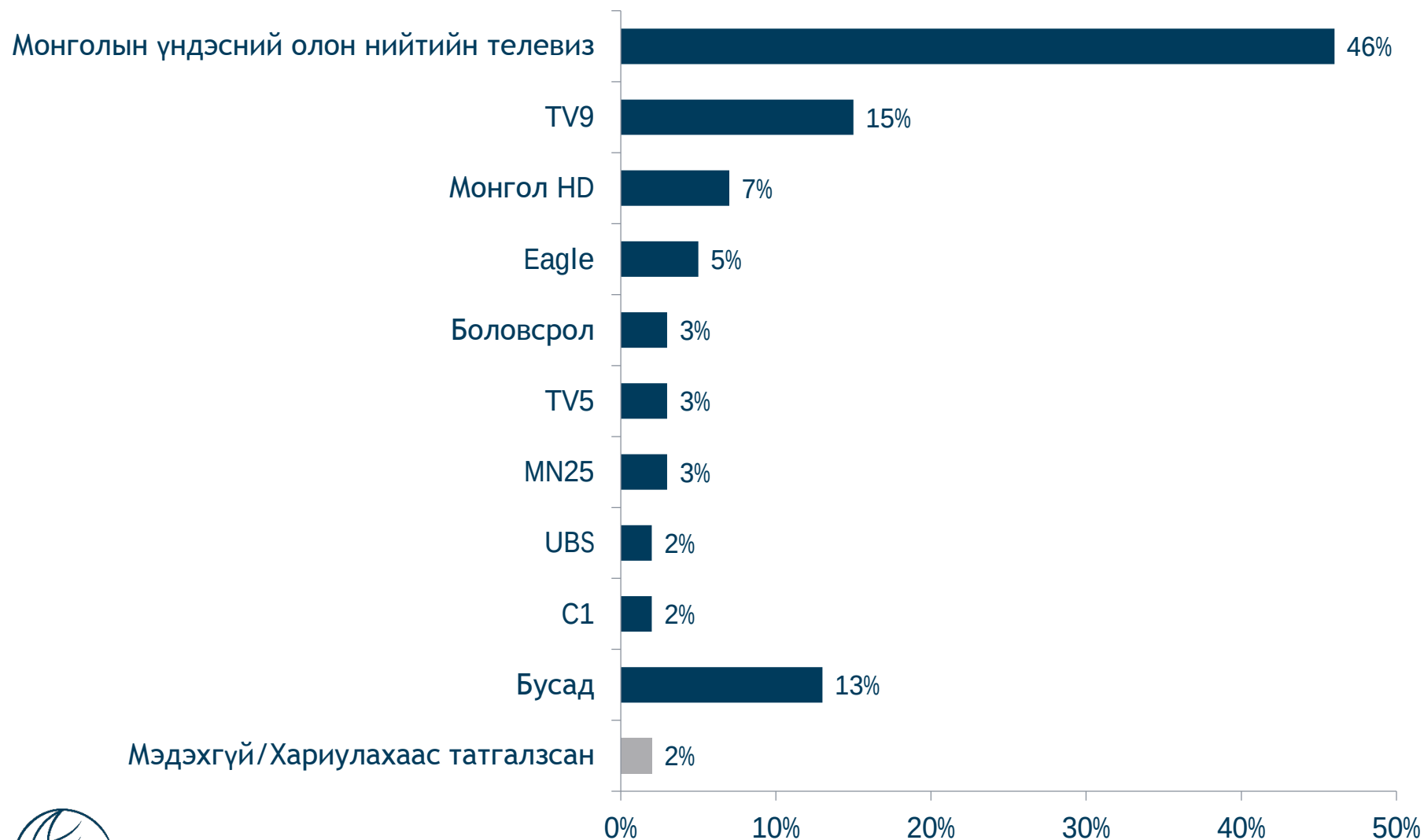
Сонгуульд санал өгөх шийдвэрээ гаргахад хэн, юу хамгийн их нөлөөлдөг вэ?

Мэдээлэл авдаг гол сурвалж тань юу вэ?

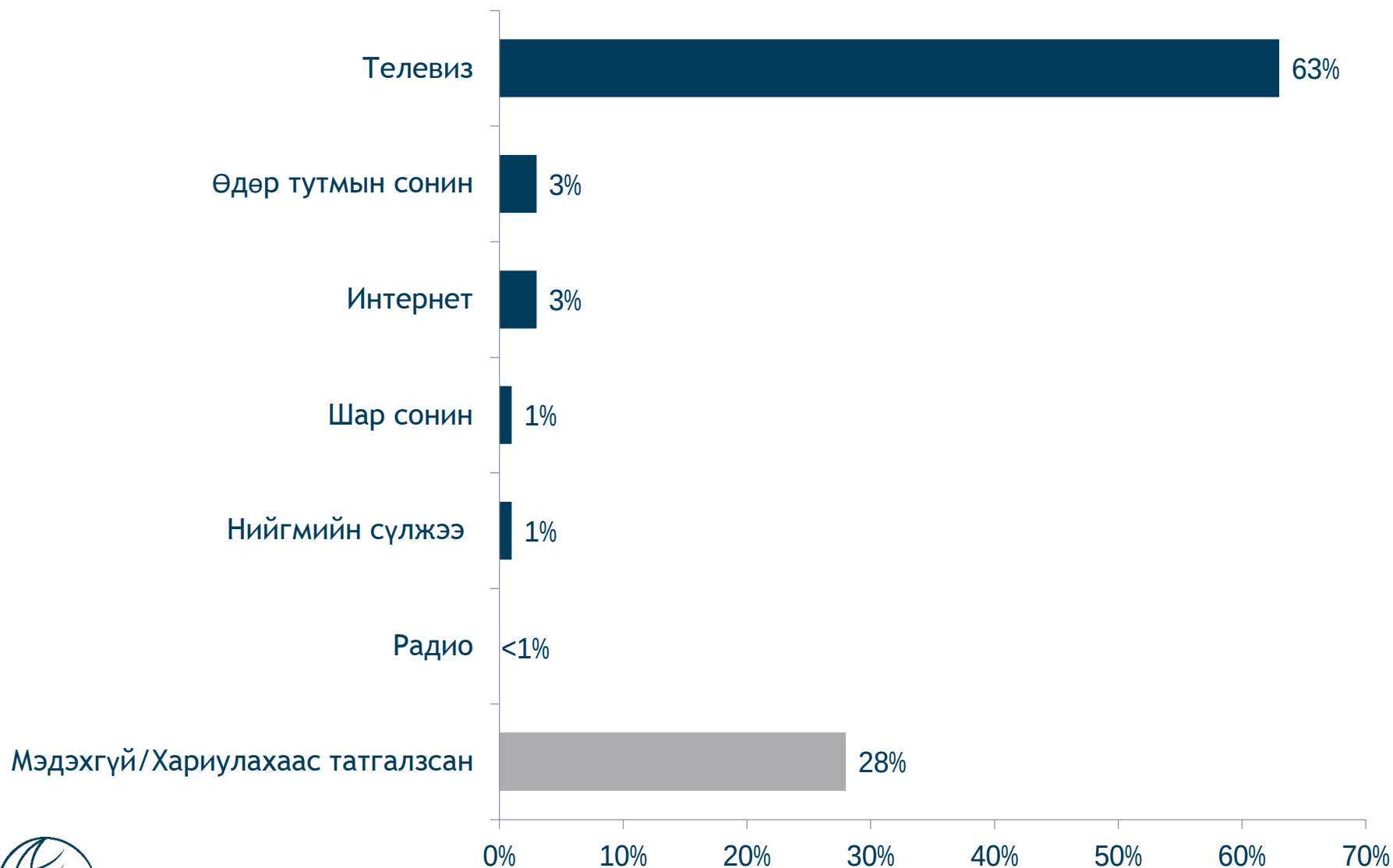
Телевиз үздэг бол гол төлөв ямар суваг үздэг вэ? (n=3,835, Нээлттэй асуулт)

Та интернетэд ихэвчлэн хаанаас ордог вэ?

Улс төрийн талаар хамгийн найдвартай мэдээлэл авдаг хамгийн гол хэвлэл мэдээллийн эх үүсвэр таныхаар юу вэ? (Нээлттэй асуулт)

Улс төрийн нам, нэр дэвшигчдийн талаар таны үзэл бодолд хамгийн ихээр нөлөөлдөг гурав хүртэлх хүчин зүйлийг сонгоно уу?

Хариулт	Хувь
Улс төрчидтэй хийх уулзалт	48%
ТВ сурталчилгаа	23%
Хүндэлдэг хүний санал бодол, тэдэнтэй уулзах	15%
Сонины нийтлэл	3%
Нэр дэвшигч, улс төрийн намын төлөөлөл гэрт зочлох	1%
Нэр дэвшигчээс ирүүлсэн захидал	1%
Нэр дэвшигч, улс төрийн намаас гаргасан төлбөртэй сонины сурталчилгаа	1%
Гарын авлага/нугалбар танилцуулга	1%

ХҮН АМ ЗҮЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Хүйс

Эм	52%
Эр	48%

Насны байдал

18-30	32%
31-40	27%
41-50	20%
51-60	13%
61+	8%

Өрхийн сарын орлого

0-300,000 ₮	14%
300,001-500,000 ₮	23%
500,001-700,000 ₮	14%
700,001-900,000 ₮	12%
900,001-1,100,000 ₮	7%
1,100,001-1,600,000 ₮	6%
1,600,001-2,100,000 ₮	1%
2,100,001+ ₮	1%

Боловсролын түвшин

Албан боловсрол	
эзэмшээгүй	1%
Бага	2%
Бүрэн бус дунд	9%
Бүрэн дунд	35%
Техник мэргэжлийн	12%
Дээд/коллеж	40%

Шашин шүтлэг

Буддын шашин	51%
Шүтлэггүй	25%
Бөө мөргөл	10%
Лалын шашин	4%
Христийн шашин	4%
Бусад	1%

Намын гишүүнчлэл

Нам бус	66%
Ардчилсан нам	13%
Монгол ардын нам	10%
Монгол ардын хувьсгалт нам	5%
Иргэний зориг ногоон нам	1%
Хөдөлмөрийн үндэсний нам	1%

Гэрлэлтийн байдал

Гэрлэсэн	69%
Ганц бие	21%
Бэлэвсэн	4%
Салсан	2%
Хамтран амьдрагч	2%

Аймгууд

Улаанбаатар	43%
Аймгийн төвүүд	45%
Сум, багууд	11%

Ажил эрхлэлтийн байдал

Бүтэн цагийн ажилтай	31%
Хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч	21%
Ажилгүй	15%
Гэрээт ажилтан	11%
Тэтгэвэрт	11%
Оюутан	7%
Хөгжлийн бэрхшээлтэй	2%
Улирлын чанартай ажилладаг	1%

Эрхэлдэг ажил

Ажилчин/ажилтан	12%
Үйлчилгээний салбар	11%
Мэргэжилтэн	8%
Жижиг бизнес	8%
Төрийн байгууллага	6%
Гэрийн ажилтай	6%
Багш, боловсролын салбар	4%
Үйлдвэрийн ажилтан	3%
Бичиг хэрэг, захиргааны туслах ажилтан	3%
Эрүүл мэндийн ажилтан	2%
Мал аж ахуй/малчин	2%
Ажил олгогч (6 болон түүнээс дээш ажиллагсадтай)	2%

Center for Insights in Survey Research

202.408.9450 | info@iri.org

www.IRI.org | [@IRI_Polls](https://twitter.com/IRI_Polls)

Canada

